

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

(a 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése értelmében)

**az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a
Bizottság említett rendelet szerinti feladatai
teljesítésének következtében felmerülő függő
kötelezettségeiről a 2020. pénzügyi évre
vonatkozóan**

az Egységes Szanálási Testület, a Bizottság és a Tanács válaszaival együtt

A jelentésről:

Az Egységes Szanálási Mechanizmus az euróövezeten belüli, fizetéseképtelenné vált bankok szanálásának irányítására szolgáló uniós rendszer, amelyben a Bizottság és a Tanács mellett az Egységes Szanálási Testület (ESZT) tölt be központi szerepet. Az ESZT felügyeli az Egységes Szanálási Alapot (a továbbiakban: az Alap), amely a bankszanálás támogatásához vehető igénybe. Az Európai Számvevőszék köteles évente jelentést készíteni a felmerülő függő kötelezettségekről.

Az Alap igénybevételére mindeddig nem került sor, de jelentős számú bírósági eljárás van folyamatban első szanálással és más határozatokkal, valamint az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatban. A 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan az ESZT függő kötelezettségekről számolt be az előzetes hozzájárulásokra irányuló jogi panaszokkal kapcsolatban, szanálási határozattal kapcsolatban azonban nem volt ilyen. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentétes lenne az ESZT értékelésével. Megjegyezzük azonban, hogy későbbi, 2021-ben hozott bírósági ítéletek érinthetik az Alap részére fizetett előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatosan közzétett függő kötelezettségek összegét.

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglaló	I-IX
Bevezetés	01-03
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	04-11
Az ellenőrzés hatóköre	04-09
Ellenőrzési koncepció	10-11
Megállapítások	12-74
I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei	12-65
A szanálási határozatokat követő bírósági eljárásokkal kapcsolatos függő kötelezettségek	15-35
„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek	36-39
Az európai adatvédelmi biztos határozatával szembeni peres eljárások	40
Az Egységes Szanálási Alapba fizetendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek	41-61
Az igazgatási hozzájárulásokkal kapcsolatos függő kötelezettségek	62-64
További információk	65
II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei	66-71
III. rész: A Tanács függő kötelezettségei	72-74
Következtetések és ajánlások	75-80
Mellékletek	
I. melléklet. Az Európai Unió Bírósága és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozataival szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek	
II. melléklet. Az előző évi ajánlások hasznosulása	
Betűszavak és rövidítések	

Az ESZT válasza

A Bizottság válasza

A Tanács válasza

Ellenőrző csoport

Összefoglaló

I Az Egységes Szanálási Mechanizmus (ESZM) az euróövezeten belüli, fizetéseképtelenné vált vagy valószínűleg fizetéseképtelené váló bankok szanálásának irányítására szolgáló uniós rendszer. Kulcsszereplője az Egységes Szanálási Testület (ESZT), amely egy brüsszeli székhelyű uniós szerv. Az ESZT igazgatja az Egységes Szanálási Alapot, amely a bankszanálás támogatásához vehető igénybe. A szanálási folyamat további kulcsszereplői: az Európai Bizottság és az Európai Unió Tanácsa.

II Kötelességünk évente jelentést készíteni az ESZT, a Bizottság, illetve a Tanács szanálási feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségeiről. A függő kötelezettségek és a céltartalékok azt a pénzügyi kockázatot tükrözik, amelynek az említett uniós szervek ki vannak téve. 2021. június 16-án még voltak folyamatban lévő bírósági eljárások, amelyeket uniós bíróságokon, illetve tagállami szinten folytattak az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben (a Tanáccsal szemben azonban nem) szanálási feladataikkal kapcsolatban.

III A Banco Popular Español (BPE) 2017. évi szanálásához kapcsolódóan 100 uniós szintű ügy van. A felperesek az ESZT szanálási programjának és a Bizottság jóváhagyó határozatának megsemmisítését kérik. Néhány panaszos ugyanakkor jogellenességi kifogásokat hozott fel az alapul szolgáló jogi kerettel szemben, és kártérítési igényt nyújtott be az Unióval szemben az uniós bíróságokon. Tekintettel az ezzel a szanálással és a hasonló jogalapokkal kapcsolatos ügyek számára és összetettségére, a Törvényszék kezdetben hat próbapert nevezett meg, illetve választott ki az írásbeli eljárás második fordulójára és a szóbeli meghallgatásra: ezekből öt továbbra is folyamatban van. Emellett a Banco Popular Español S.A. szanálásával kapcsolatban 1451 közigazgatási eljárást és bírósági ügyet indítottak nemzeti szinten. Három keresetet is benyújtottak két ABLV bank és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló ESZT-határozat megsemmisítése iránt az uniós bíróságok előtt.

IV Az ESZT a fent említett esetek mindegyikében úgy határozott, hogy nem számol be függő kötelezettségekről, mivel a kapcsolódó kockázatot valószínűtlennek értékelte. Megjegyezzük, hogy ebben a szakaszban nehéz megjósolni a jogi eljárások kimenetelét, mivel a szanálás jogi keretét uniós szinten először a Banco Popular Español S.A. ügyben alkalmazták, és mivel nincs ehhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlat. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentétes lenne az ESZT értékelésével.

V Emellett a Banco Popular Español S.A. szanálását követően, 2020 márciusában az ESZT arra a következtetésre jutott, hogy egyetlen érintett hitelező sem járt rosszabbul annál, mint ahogyan nemzeti fizetéseképtelenségi eljárás esetén járt volna, következésképp úgy döntött, hogy nem nyújt kártérítést a részvényeseknek és a hitelezőknek. E határozattal szemben hét keresetet nyújtottak be a Törvényszékhez, amely egy keresetet elfogadhatatlannak nyilvánított, de a felperes fellebbezést nyújtott be. Ezzel kapcsolatban az ESZT nem tett közzé függő kötelezettségeket, mivel a negatív kimenetelt „valószínűtlennek” ítélte.

VI Az ESZT az Egységes Szanálási Alapba gyűjti az előzetes hozzájárulásokat. 2021 júniusában 44 olyan ügy volt folyamatban, amelyet az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozatokkal szemben indítottak. Az ESZT 41 bírósági eljáráshoz kapcsolódóan 5561 millió euró összegű függő kötelezettségről számolt be, mivel ezen eljárások kapcsán a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatát lehetségesnek ítélte. Az ESZT nem tett közzé függő kötelezettségeket az előzetes hozzájárulásokról szóló határozatokkal szemben nemzeti szinten folyó bírósági eljárások tekintetében. Az ilyen eljárásokhoz kapcsolódó gazdasági forráskiáramlást valószínűtlennek értékelte. Ezt a Bíróság azon ítéletére alapozta, amely kimondta, hogy a tagállami bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel e határozatok megsemmisítésére.

VII Megjegyezzük, hogy az ESZT ebben az esetben prudens megközelítést követett. Ugyanakkor észrevételezzük, hogy a Bíróság egy 2021. júliusi ítéletében (a 2020. évi beszámolót követően) érvényesnek nyilvánította az előzetes hozzájárulások kiszámításához használt jogalapot. Hangsúlyozta továbbá, hogy az ESZT az érintett bank számára szolgálhat részletesebb indokolással az előzetes hozzájárulásokról szóló határozatairól, amennyiben ezzel nem fedi fel más bankok üzleti titkait. Az ítélet érintheti a Törvényszék előtt az előzetes hozzájárulások kapcsán folyamatban lévő ügyeket, amelyeknél az ESZT indokolása nem felel meg a Bíróság előírásainak.

VIII A Bizottság – önmagában vagy az ESZT-vel közösen – szintén érintett az uniós bíróságok előtt zajló, a Banco Popular Español S.A. szanálásához kapcsolódó bírósági eljárásokban. A Bizottság nem számolt be semmilyen függő kötelezettségről, mivel az ehhez kapcsolódó gazdasági forráskiáramlást valószínűtlennek értékelte. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmondana a Bizottság értékelésének. A Tanácsot szanálási feladataihoz kapcsolódóan nem érinti jogi panasz, ennél fogva nem számolt be semmilyen függő kötelezettségről.

IX A 2020. évi beszámoló lezárásakor rendelkezésre álló információk alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az ESZT és a Bizottság méltányos erőfeszítést tett annak érdekében, hogy – indokolt esetben – beszámoljon a függő kötelezettségekről. Figyelembe véve a későbbi fejleményeket, például a Bíróság előzetes hozzájárulásokról szóló ítéletét, azt javasoljuk, hogy az ESZT új módszer alapján értékelje újra a kockázatnak kitett összegeket valamennyi folyamatban lévő előzetes hozzájárulási ügyben. Emellett – noha az ítélkezési gyakorlat alapján valószínűtlen az, hogy a nemzeti ügyek nyomán gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázata állna fenn az ESZT számára – azt javasoljuk, hogy az ESZT vezesse be újra a nemzeti esetek nyomon követésére szolgáló eljárását és kérje fel a nemzeti szanálási hatóságokat, hogy éves értékelésben számoljanak be az ESZT-nek a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatáról.

Bevezetés

01 A 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ (ESZM-rendelet) létrehozott Egységes Szanálási Mechanizmus (ESZM) az Unió bankuniójának második pillére. A célja, hogy a fizetéseképtelenné vált vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló (FOLTF) bankok szanálásának irányításával minimálisra csökkenjenek a reálgazdaságra gyakorolt hatások és az állami pénzeszközök igénybevétele. E mechanizmus kulcsszereplője az Egységes Szanálási Testület, az euróövezetben letelepedett összes jelentős bank², valamint a kevésbé jelentős, de határokon átnyúló tevékenységeket folytató bankcsoportok³ szanálási hatósága. Az ESZT 2015. január 1-jén vált független szervvé, és 2016. január 1-je óta rendelkezik teljes körű szanálási hatáskörrel.

02 A valamely bank szanálásáról szóló határozat meghozatalához vezető folyamatban az Európai Központi Bank (EKB), az ESZT, az Európai Bizottság és esetleg az Európai Unió Tanácsa vesz részt⁴. Bizonyos feltételek mellett az Egységes Szanálási Alap (az Alap, lásd: [41.](#) bekezdés) igénybe vehető a szanálás támogatásához. Az ESZT-t és az Alapot teljes egészében a bankszektor finanszírozza.

03 Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése előírja számunkra, hogy készítsünk jelentést az ESZT, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről (akár az ESZT, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben). Bármilyen, a feladataink teljesítése szempontjából releváns információt⁵ bekérhetünk az említett szervektől.

¹ HL L 225., 2014.7.30., 1. o.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0806&from=HU>

² Jelentésünkben a „bank” kifejezés az ESZM-rendelet 2. cikkében meghatározott jogalanyokat jelöli.

³ Azon bankok jegyzéke, amelyekre vonatkozóan az ESZT szanálási hatósági feladatokat lát el, az alábbi linken található: <https://www.srb.europa.eu/en/content/banks-under-srbs-remit>.

⁴ Az ESZM-rendelet 18. cikke.

⁵ Az ESZM-rendelet 92. cikkének (8) bekezdése.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

Az ellenőrzés hatóköre

04 Ellenőrzési jelentésünk kizárólag az ESZT, a Bizottság és a Tanács ESZM-rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségekkel foglalkozik⁶. A jelentés a 2020-as pénzügyi évre vonatkozik. A 2020 során felmerült függő kötelezettségeken kívül a számvitelért felelős tisztviselő köteles figyelembe venni a végleges beszámoló bemutatásának napjáig tudomására jutott vonatkozó információkat is⁷. Ezért a beszámoló megbízható és valós bemutatásához kiigazításokra vagy további közzétételekre lehet szükség, és a beszámoló 2021 során megszerzett információkat is tartalmazhat. A 2020. december 31-i helyzetet tükröző beszámolót a következő időpontokban tették közzé:

- az Egységes Szanálási Testület 2021. június 16-án;
- az Európai Bizottság 2021. június 18-án;
- az Európai Unió Tanácsa 2021. május 31-én.

05 Az ESZT⁸, az Európai Bizottság és a Tanács⁹ 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját is ellenőriztük. Ezen ellenőrzések eredményeit más jelentések tartalmazzák.

06 A 19. számú nemzetközi költségvetési számviteli standardon („Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések”) alapuló 10. számú uniós számviteli szabály értelmében a függő kötelezettségeket be kell mutatni az éves beszámolóban (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)). A függő kötelezettségek és a céltartalékok lényegében azt a pénzügyi kockázatot tükrözik, amelynek az intézmény ki van téve.

⁶ Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése.

⁷ Az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 98. cikkének (4) bekezdése.

⁸ A 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az Európai Unió ügynökségeiről (2021.10.29.).

⁹ A Számvevőszék 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentései (2021.10.26.).

1. háttérmagyarázat.

A függő kötelezettség fogalommeghatározása

A függő kötelezettség:

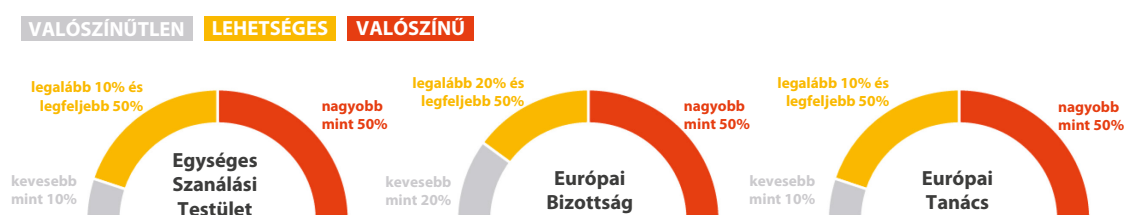
- o olyan lehetséges kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni;
- o vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem mutatták ki, mert nem valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági hasznót vagy szolgáltatáspotenciált megtestesítő gazdasági erőforrások kiáramlását fogja igényelni, vagy a kötelem összege nem mérhető megfelelő megbízhatósággal.

07 Annak meghatározásához, hogy egy függő kötelezettségről be kell-e számolni vagy a céltartalékot meg kell-e jeleníteni, értékelni kell a gazdasági (rendszerint pénzbeli) forráskiáramlás valószínűségét. Ha a jövőbeni forráskiáramlás:

- o valószínű, céltartalékot kell megjeleníteni;
- o lehetséges, függő kötelezettségről kell beszámolni;
- o valószínűtlen, akkor nem áll fenn beszámolási kötelezettség.

08 Az ESZT, a Bizottság és a Tanács saját számviteli politikájukban részletesebben meghatározták a valószínűségeket. Az ESZT és a Tanács a piacon alkalmazott módszerekkel összhangban a 10%-nál kisebb valószínűséget „valószínűtlenként”, a 10% és 50% közötti valószínűséget pedig ennél fogva „lehetségesként” határozza meg (lásd: [1. ábra](#)). A Bizottság a 20%-nál kisebb valószínűséget határozza meg „valószínűtlenként”, a 20% és 50% közötti valószínűséget pedig „lehetségesként”.

1. ábra. Az érintett uniós szervek által meghatározott valószínűségek

Forrás: Az ESZT, a Bizottság és a Tanács számviteli gyakorlata.

09 A 10. számú uniós számviteli szabály értelmében a függő kötelezettségek minden egyes kategóriájára vonatkozóan a következőket kell megjeleníteni:

- o a függő kötelezettség jellegének rövid leírása;
- o a becsült pénzügyi hatás;
- o a kiáramlás összegével vagy ütemezésével kapcsolatos bizonytalanságok feltüntetése;
- o bármilyen visszatérítés valószínűsége.

Ellenőrzési koncepció

10 A beszámoló közzétételének időpontjában bírósági eljárások voltak folyamatban az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben az ESZM-rendelet szerinti feladataikkal kapcsolatban (lásd: [1. táblázat](#)). A Tanáccsal szemben nem volt folyamatban bírósági eljárás. A 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan az ESZT 5561 millió euró összegű függő kötelezettségről számolt be, míg a Bizottság nem tüntetett fel függő kötelezettségeket. Valamennyi feltüntetett függő kötelezettség az ESZT részére fizetett előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódik. Az ellenőrzésünkhöz 33, az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő ügyből mintát állítottunk össze, és áttekintettük a vonatkozó ügyiratokat.

1. táblázat. Az ESZT-vel, illetve a Bizottsággal szemben az ESZM-rendelet szerinti feladataikkal kapcsolatban indított bírósági eljárások

Az alábbiakkal kapcsolatos ügyek	Az uniós bíróságok előtt lévő ügyek	A nemzeti bíróságok előtt lévő ügyek vagy közigazgatási eljárások	E jelentés bekezdései
A Banco Popular Español S.A. (BPE) szanálása	100	1451	15–20.; 22–30.; 66–70.; 75.
Az ABLV és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló határozatok	3	Nem alkalmazandó	31–35.
A „hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó határozat a BPE esetében	6	Nem alkalmazandó	36–39.
A BPE-hez kapcsolódó egyéb ügyek	4	0	21., 40.
Előzetes hozzájárulások	44	682	41–61.; 71.; 76–79.
Igazgatási hozzájárulások	0	Nem alkalmazandó	62–64.
ÖSSZESEN	157	2133	

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT-nek és a Bizottságnak a beszámoló aláírásának időpontjában rendelkezésre álló adatai alapján (további részletekért lásd a vonatkozó bekezdéseket). A táblázat nem tartalmazza a kizárólag dokumentumokhoz való hozzáférést kérő ügyeket, illetve az olyan, emberi erőforrással kapcsolatos ügyeket, amelyek az ESZT ESZM-rendelet szerinti feladatai szempontjából nem relevánsak.

11 A bírósági ügyekből álló minta mellett az ellenőrzési bizonyítékok magukban foglalták a munkatársakkal folytatott interjúk során szerzett információkat, az ESZT, a Bizottság és a Tanács dokumentumait, valamint a külső jogászoktól származó teljességi nyilatkozatokat. Értékeltek az ESZT által a nemzeti szintű eljárások nyomon követésére létrehozott belső rendszert, és elemeztük néhány nemzeti szanálási hatóságtól származó bizonyítékot, valamint a nyilvánosan elérhető adatokat. Áttekintettük az ESZT független külső ellenőrének dokumentációját is, akinek feladata az ESZT éves beszámolójának ellenőrzése volt¹⁰.

¹⁰ Az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 104. cikkének (1) bekezdése értelmében az ESZT éves beszámolóit független külső ellenőr ellenőrzi. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikkének (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően az ESZT-re vonatkozó különálló éves jelentésünk kidolgozásához figyelembe kell vennünk a független külső ellenőrök ellenőrzési munkáját.

Megállapítások

I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei

12 Az ESZT beszámolója két részből áll (lásd: [2. ábra](#)). Az I. rész az ESZT napi működését mutatja be. Az ESZT finanszírozása az összes bank éves igazgatási hozzájárulásaiból történik. Ezeket a hozzájárulásokat az ESZT igazgatásához és működéséhez veszik igénybe. A II. rész az Alappal foglalkozik, amelyet az ESZT kezel. Az Alapot az éves előzetes hozzájárulások formájában a bankok finanszírozzák, amíg el nem érik az Alap célszintjét (lásd: [6. háttérmagyarázat](#)). Bizonyos körülmények között az ESZT ezen felül utólagos hozzájárulásokat is beszedhet. Szükség esetén az Alap pénzügyi forrásai külön eszközökön keresztül vehetők igénybe a szanálás támogatásához, ha teljesülnek bizonyos feltételek¹¹.

2. ábra. Az Egységes Szanálási Testület költségvetése

	I. rész	II. rész
	MŰVELETEK	EGYSÉGES SZANÁLÁSI ALAP
 FINANSZÍROZÁS	Igazgatási hozzájárulások	Előzetes hozzájárulások
 KIADÁSOK	ESZT személyzeti állomány, hivatalok, műveletek	Szanálásfinanszírozás*

Forrás: Európai Számvevőszék, a 806/2014/EU rendelet alapján; *bizonyos korlátozások mellett.

13 Az ESZT számvitelért felelős tisztviselője a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolóhoz kapcsolódó teljességi nyilatkozatban megerősítette, hogy valamennyi függő kötelezettség feltüntetése megtörtént.

14 Az ESZT által kimutatott függő kötelezettségekkel és a lehetséges függő kötelezettségekkel kapcsolatos kérdésekkel a következő bekezdések foglalkoznak.

¹¹ Lásd: az ESZM-rendelet 76. cikke.

A szanálási határozatokat követő bírósági eljárásokkal kapcsolatos függő kötelezettségek

15 Uniós szinten 2017. június 7-én született meg az első és eddig egyetlen szanálási határozat a BPE kapcsán. Az ESZT elfogadta a BPE szanálási programját, amelyet a Bizottság jóváhagyott. Az első szanálási határozattal és az ESZT későbbi, a két ABLV bank és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló határozatával kapcsolatban több bírósági eljárást indítottak az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben (lásd: [2. táblázat](#)).

2. táblázat. Az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben szanálási határozatok kapcsán az Európai Unió Bírósága előtt zajló bírósági eljárások (2021. június 16.)

Az alábbiakkal kapcsolatos ügyek	Az ESZT és a Bizottság közös ügyeinek száma	Csak az ESZT-ügyek száma	Csak a Bizottság ügyeinek száma	Összesen
A BPE-re vonatkozó szanálási határozat	29	70	1	100
Az ABLV Bank AS és az ABLV Bank Luxembourg kapcsán hozott határozat	0	2	0	2
AS PNB Banka	0	1	0	1
ÖSSZESEN	29	73	1	103

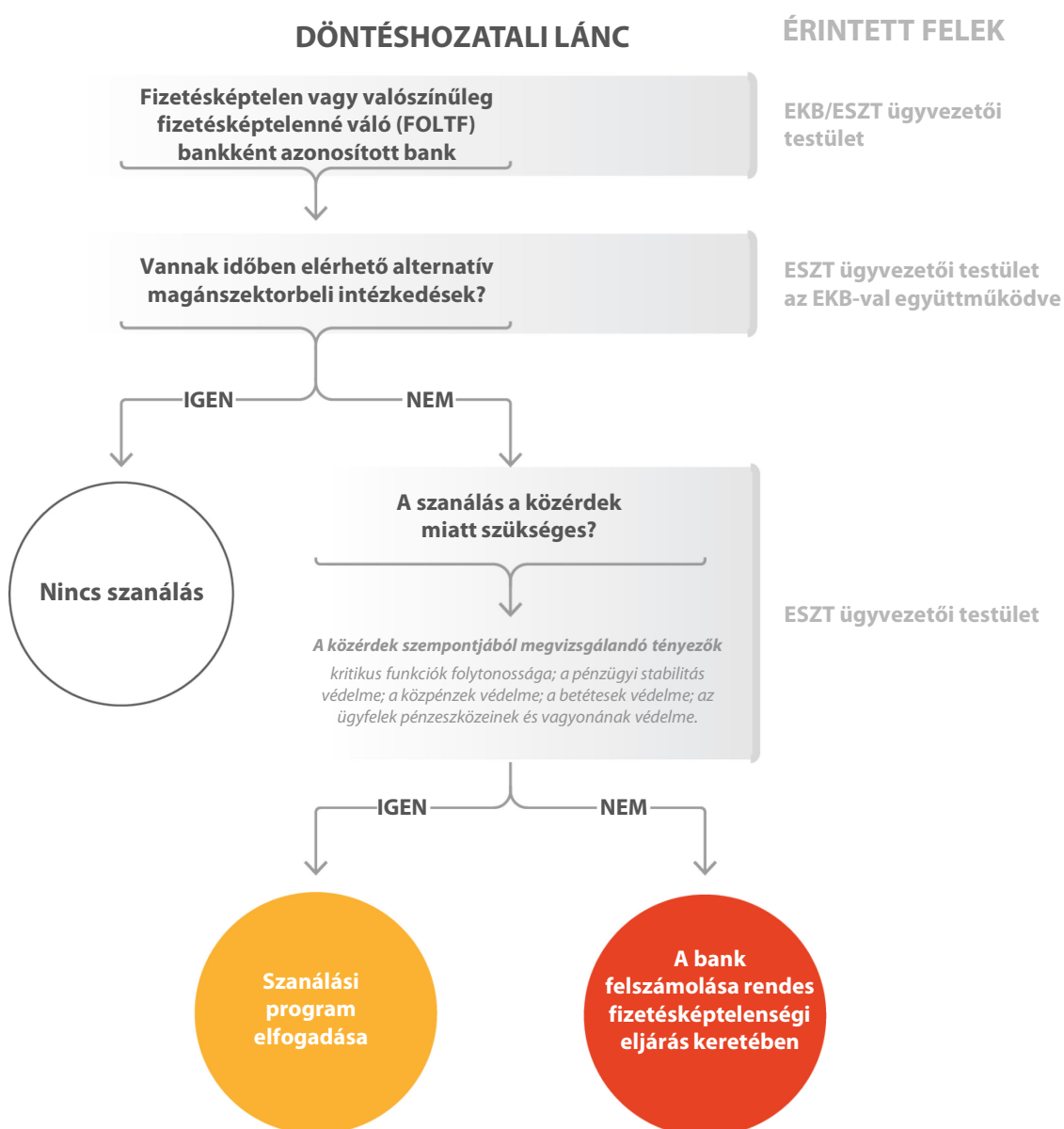
Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján. A táblázatban nem szerepelnek azok az esetek, amelyekben csak dokumentumokhoz való hozzáférést kérnek vagy amelyek „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvvel kapcsolatosak (3. típusú értékelési határozat).

16 Mivel a következő bekezdések az Európai Unió Bíróságán (EUB) zajló jogi eljárásokkal foglalkoznak, fontos felidézni az EUB munkarendjét, valamint az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozatai kapcsán rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket (részleteket lásd: [1. melléklet](#)).

Szanálási határozattal szembeni intézkedések

17 2017 júniusában a BPE „fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló” minősítést kapott. Az ESZT arra a következtetésre jutott, hogy nem volt észszerű kilátás arra, hogy magánszektor bármilyen olyan alternatív intézkedéssel álljon elő, amely megakadályozhatja a BPE csődjét, továbbá hogy a szanálás közérdekű volt (lásd: [3. ábra](#)). Ez a tőkeinstrumentumok leírását és átalakítását, valamint a bank 1 euróért való eladását eredményezte (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

3. ábra. Az Egységes Szanálási Mechanizmus (fizetéseképtelenné vált bankok szanálása)

Forrás: Európai Számvevőszék és a vonatkozó jogi keret (az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete).

2. háttérmagyarázat

Az ESZT Banco Popular Español S.A.-val kapcsolatban hozott szanálási határozata fő elemeinek összegzése

- 1) 4130 millió euró összegű tőkeinstrumentum leírása és átalakítása az ESZM-rendelet 21. cikke értelmében:
 - o részvénytőke: 2098 millió euró;
 - o kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok: 1347 millió euró;
 - o járulékos tőkeinstrumentumok: 685 millió euró.
- 2) Üzleti tevékenység eladása a Banco Santander S.A.-nak 1 euróért az ESZM-rendelet 24. cikkének értelmében.

Forrás: Az Egységes Szanálási Testület 2017. június 7-i határozata (SRB/EES/2017/08); az alapvető tőkeinstrumentumok rendszerint a saját tőkéből és az eredménytartalékból állnak; a járulékos tőkeinstrumentumok tartalmazhatnak hibrid tőkeinstrumentumokat, alárendelt kölcsönöket és tartalékokat.

18 Az ESZT 2020. évi beszámolójának közzétételekor folyamatban lévő 100 ügy közül, amelyek a BPE-re vonatkozó szanálási program elfogadására irányuló határozatokhoz kapcsolódtak, 23 kérelem irányult a szanálási határozat megsemmisítése iránti kérelmen túlmenően az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítési igényre. A 100 beadvány közül 12 kérelem csak az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítésre irányult.

19 Tekintettel a BPE szanálásával és a hasonló jogalapokkal kapcsolatos ügyek számára és összetettségére, a Törvényszék hat próbapert¹² nevezett meg, illetve választott ki az írásbeli eljárás második fordulójára és a szóbeli meghallgatásra¹³. E hat eljárásból két esetben az ESZT az egyedüli alperes, egy esetben a Bizottság az egyedüli alperes, a fennmaradó három esetben pedig az ESZT és a Bizottság alperestárs. A Törvényszék az összes többi eljárást felfüggesztette mindaddig, amíg nem születik jogerős határozat az említett hat próbaper esetében. 2019 októberében a Törvényszék határozatot hozott az első próbaperben, és azt elfogadhatatlannak nyilvánította¹⁴.

¹² A Törvényszék eljárási szabályzata 69. cikkének d) pontja lehetővé teszi, hogy a Törvényszék különleges esetekben felfüggeszse az eljárást, ha a gondos igazságszolgáltatás megköveteli.

¹³ Az ESZT 2020. évi éves jelentése, 5.4.1. szakasz.

¹⁴ A Törvényszék által a T-557/17. sz. ügyben 2019. október 24-én hozott végzés.

A felperesek e végzés ellen fellebbezést nyújtottak be a Bírósághoz, amely azt a 2021. március 4-i ítéletében rendezte azt (lásd: [3. háttérmagyarázat](#))¹⁵. A fennmaradó 5 próbaperrrel kapcsolatos szóbeli meghallgatásokat 2021 júniusában tartották meg.

3. háttérmagyarázat.

Az első, BPE-hez kapcsolódó próbapaperben foglalt kereset elutasítása

Első fokon a Törvényszék elutasította az egyik kötvénytulajdonos által benyújtott, a BPE szanálási határozatának részleges megsemmisítésére irányuló keresetet, azzal az indokkal, hogy egyes járulékos tőkeinstrumentumok átalakításának megsemmisítése érintené a szanálási határozat lényegét.

A fellebbezési eljárásban a Bíróság megerősítette a Törvényszék határozatát, és elutasította a fellebbezést. A Bíróság megállapította, hogy a szanálási határozatnak a tőkeinstrumentumok leírására és átalakítására vonatkozó elemei nem választhatók el e határozat egyéb elemeitől és különösen nem a vagyonértékesítésből álló szanálási eszköz alkalmazásáról szóló határozattól.

Így a Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a Törvényszék helyesen ítélte meg az ügyet, azaz hogy a szanálási határozat 6. cikke (1) bekezdésének d) pontja elválaszthatatlanul kapcsolódik a szanálási határozat lényegéhez. Következésképpen e határozat részleges megsemmisítése aláásta volna a határozat lényegét, amely azt feltételezte, hogy a BPE összes járulékos tőkeinstrumentumát leírják, majd a BPE újonnan kibocsátott részvényeivé alakítják át.

20 A szanálásnak a fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló bank értékelésén kell alapulnia. Mivel a szanálás elvégzése gyorsan sürgőssé válhat, a jogi keret lehetőséget ad ideiglenes értékelésre¹⁶. Bár az ESZM-rendelet kiköti, hogy az ideiglenes értékelést a lehető leghamarabb utólagos, végleges értékeléssel kell felváltani vagy kiegészíteni, az ESZT bejelentette, hogy nem kéri a független értékelőtől a BPE nettó eszközértékének utólagos, végleges értékelését.

21 Néhány felperes megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez az ESZT e döntésével szemben. A Törvényszék két ügyben már hozott végzést¹⁷, amelyben a kereseteket elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította. A Törvényszék ítéletei

¹⁵ A C-947/19 P. sz. ügy.

¹⁶ Az ESZM-rendelet 20. cikkének (10) bekezdése.

¹⁷ A T-2/19. és a T-599/18. sz. ügy.

ellen fellebbeztek a Bíróságon¹⁸. A főtanácsnok mindkét esetről 2021. július 8-án adott ki véleményt, amelyben megerősítette az ESZT álláspontját, miszerint az eredeti keresetek elfogadhatatlanok.

22 Néhány panaszos azt állítja, hogy kártérítésre jogosult, ha az ESZT vagy a Bizottság határozatait megsemmisítik. Az uniós ítélkezési gyakorlat alapján azonban a megsemmisítés iránti keresetek és a kártérítési keresetek eltérő célokat szolgálnak. Tehát még akkor is valószínűtlen az, hogy ezek a keresetek a jogi eljárási költségeken túl függő kötelezettségeket eredményezzenek, ha azoknak helyt adnak.

23 Az ESZT a 2020. évi végleges beszámolója kapcsán a gazdasági erőforrások folyamatban levő BPE-ügyek miatti kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte¹⁹, és ezért az ESZT semmilyen függő kötelezettségről nem számolt be. Az ESZT a következtetését a felek által rendelkezésre bocsátott dokumentumok és bizonyítékok értékelésére alapozta, bár elismerte a vonatkozó jogi keret újszerűségét és összetettségét, illetve a vonatkozó ítélkezési gyakorlat hiányát. Emellett az ESZT rámutatott arra, hogy a per tárgyát képező összegeket nem lehet helyesen megbecsülni.

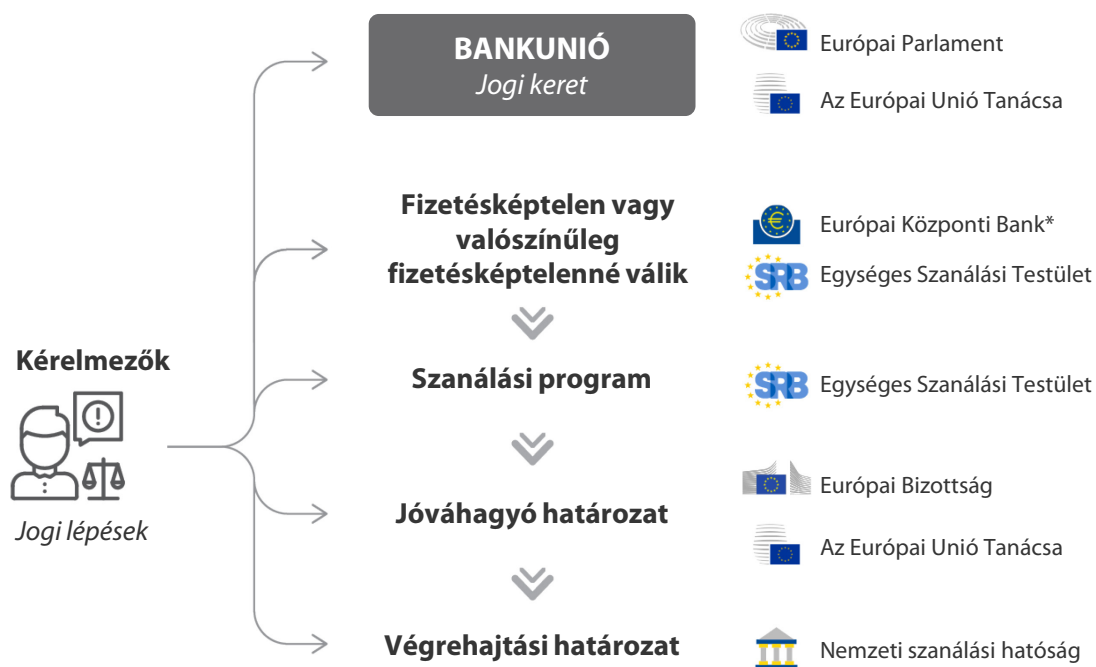
24 Megjegyezzük, hogy a BPE-ügy volt az ESZT első szanálási eljárása, és a jogi ügyek értékelése természeténél fogva szubjektív, mivel szakértői megítélésen alapul. Jóllehet számos beadványt nyújtottak be, eddig még nem született semmilyen ítélet lényeges jogi kifogásokról, következésképpen nincs uniós szintű ítélkezési gyakorlat. Az áttekintett ellenőrzési bizonyíték alapján megállapítottuk, hogy néhány panaszos szerint teljesül az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges három feltétel. Noha egyelőre a szanálás jogi keretének összetett, sajátos és minden korábbtól eltérő jogrendszere miatt ebben a szakaszban nehéz megjósolni e bírósági eljárások kimenetelét, a megvizsgált ellenőrzési bizonyítékok nem mondanak ellent az ESZT 2020. évi beszámolójában levont következtetésének, miszerint nincs szükség függő kötelezettségekre.

25 Néhány panaszos a megsemmisítés iránti, illetve kártérítési keresetén belül jogellenességi kifogásokat is felhozott (lásd: [4. ábra](#)). Állításuk szerint a BPE szanálását alátámasztó jogi keret – többek között az ESZM-rendelet rendelkezései – az EUMSZ-be és az Európai Unió Alapjogi Chartájába ütközik. Ha az uniós bíróságok egyetértenek, előfordulhat, hogy a jogi keret vitatott rendelkezését a jövőben nem tekintik alkalmazandónak.

¹⁸ A C-874/19 P. és C-934/19 P. számú ügy.

¹⁹ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2020. évi pénzügyi év, 36. o.

4. ábra. A szanáláshoz vezető határozathozatali folyamat és a jelenlegi jogviták

Forrás: Európai Számvevőszék, a jogi keret alapján. *Az EKB-re nem terjed ki az ellenőrzés hatóköre.

26 Ezenkívül megsemmisítés iránti keresetet nyújtottak be az EKB fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatos határozata (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)), a Bizottság jóváhagyási határozata (lásd: [2. táblázat](#) és [68.](#) bekezdés) és a spanyol nemzeti szanálási hatóság, a Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB) végrehajtási határozata ellen (lásd: [28.](#) bekezdés).

4. háttérmagyarázat.

Az EKB által a fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatban hozott határozatokat nem lehet megtámadni

Ellenőrzésünk hatóköre az EKB függő kötelezettségeire nem terjed ki (lásd: [04.](#) bekezdés). Érdemes azonban megemlíteni, hogy a Törvényszék úgy véli, hogy a fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatos határozatokat²⁰ „előkészítő intézkedéseknek kell tekinteni abban az eljárásban, amely arra irányul, hogy lehetővé tegye az ESZT számára, hogy a szóban forgó hitelintézetek szanálása tárgyában határozatot hozzon, vagyis nem képezhetik megsemmisítés iránti kereset tárgyát”. A Törvényszék továbbá úgy ítélte meg, hogy a „szanálási program elfogadására vonatkozóan kialakított jogszabályi keretben az EKB-nek nincs semmilyen határozathozatali jogköre”²¹.

Az egyik fellebbezési ügyben²² a Bíróság megerősítette, hogy ugyan az EKB – felügyeleti hatóságként szerzett szakértelme okán – elsődleges szerepet tölt be a FOLTF-értékelésben, de ezt a hatáskört az ESZT-vel megosztva gyakorolja. Következésképp az EKB FOLTF-értékelése nem kötelező az ESZT-re nézve. Az értékelés nem végleges jogi aktus, amely végérvényesen meghatározza az intézmény álláspontját, és amely a pénzügyi szervezet érdekeit érintő joghatással jár, ezért az EKB FOLTF-értékelése az EUMSZ 263. cikke értelmében nem támadható az uniós bíróságok előtt.

Ezenkívül a FOLTF-értékelésből hivatalosan nem következik, hogy a pénzügyi szervezet engedélyének visszavonásáról rendelkező határozatot hozzanak.

A szanálási program végrehajtási határozatával szembeni keresetek

27 Az ESZM-rendelet úgy rendelkezik, hogy szanálási határozatot követően bizonyos körülmények esetén az ESZT-nek kártalanítania kell a nemzeti szanálási hatóságot azon kártérítésekért, amelyek megfizetésére nemzeti bíróság kötelezte²³. Éppen ezért fontos, hogy az ESZT ismerje a részt vevő tagállamokban a nemzeti szanálási hatóságok ellen indított, folyamatban lévő kártérítési eljárásokat.

²⁰ A 806/2014/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdése.

²¹ A Bíróság T-281/18. sz. ügyben 2019. május 6-án hozott végzése, 34. és 36. bekezdés.

²² A C-551/19 P. és C-552/19 P. számú ABLV Bank kontra EKB és Bernis és mások kontra EKB egyesített ügyekben 2021. május 6-án hozott ítélet.

²³ Az ESZM-rendelet 87. cikkének (4) bekezdése.

28 Az ESZT által jóváhagyott és a Bizottság által megerősített szanálási programokat nemzeti szinten kell végrehajtani. Következésképpen a BPE szanálási programjának Bizottság általi jóváhagyását követően a FROB 2017 júniusában végrehajtási határozatot adott ki²⁴. A FROB határozatával szemben számos közigazgatási jogorvoslati kérelmet és felelősség megállapítása iránti keresetet nyújtottak be, illetve számos bírósági eljárást indítottak. Mivel a végrehajtási határozat nemzeti jogon alapul, ezért nemzeti bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi. A spanyol nemzeti szanálási hatóságnak havi jelentést kell készítenie az ESZT részére a szanálási program végrehajtásáról, valamint a kapcsolódó jogorvoslati kérelmekről és keresetekről²⁵.

29 A FROB 2021. szeptemberi legutóbbi jelentése alapján ez a hatóság 118 közigazgatási jogorvoslati kérelmet kapott a fent említett végrehajtási határozattal szemben, és mindegyiket elutasította vagy elfogadhatatlannak nyilvánította. A FROB emellett 1070 olyan kérelmet is kapott, amely arra irányult, hogy a spanyol nemzeti jog alapján indítson közigazgatási eljárást az állam szerződésen kívüli felelősségével kapcsolatban. A panaszosok továbbá 263 bírósági eljárást indítottak a FROB ellen. Az utóbb említett bírósági eljárásokat azonban a spanyol „*Audiencia Nacional*” felfüggesztette addig, amíg a Törvényszék határozatot nem hoz a szanálási határozat jogszerűségét és a kapcsolódó szempontokat, például a kapcsolódó közigazgatási iratok bizalmas jellegét illetően. Hat felfüggesztési határozat ellen nyújtottak be fellebbezést a spanyol legfelsőbb bírósághoz, amely öt keresetet elfogadhatatlannak nyilvánított, a fennmaradó fellebbezést pedig végül a benyújtó vonta vissza.

30 Megjegyezzük, hogy a nemzeti eljárások nagymértékben függnek a szanálási rendszer érvényességétől és a Bizottság jóváhagyó határozatától. Megállapításunk szerint az FROB rendszeresen tájékoztatta az ESZT-t a nemzeti eljárásokról. Amennyiben a nemzeti bíróságokon folyamatban lévő, a FROB által fizetendő kártérítést kilátásba helyező 263 eljárás a fellebbezők számára kedvező módon zárul, az Egységes Szanálási Testület kötelezhető a megfelelő összegek részleges vagy teljes visszafizetésére²⁶. Ezzel összefüggésben az FROB az ESZT-hez benyújtott teljességi nyilatkozatában úgy értékelte, hogy az új szanálási jogi keret által létrehozott összetett, sajátos és példa nélküli jogi rendszer miatt nehéz észszerűen megjósolni e peres eljárások kimenetelét. Ezért az ESZT nyilvánosságra hozta az ezzel a peres eljárással kapcsolatos függő kötelezettségek jellegét, de úgy véli, hogy nincs abban a helyzetben,

²⁴ A FROB irányítóbizottságának határozata a Banco Popular Español S.A.-ról, 2017. június 7.

²⁵ Az ESZM-rendelet 28. cikke (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontja.

²⁶ Az ESZM-rendelet 87. cikkének (4) bekezdése.

hogy számszerűsíteni tudja a pénzügyi hatást. Tudomásul vesszük az ESZT megközelítését.

Szanálástól való eltekintésről szóló határozattal szembeni intézkedések

31 Az első szanálási határozaton kívül az ESZT 2018 februárjában bejelentette, hogy nem fog szanálási intézkedést hozni az ABLV Bank AS és leányvállalata, az ABLV Bank Luxembourg esetében, mivel a szanálás nem szükséges a köz érdekében (lásd: [3. ábra](#)). Az ESZT határozatának előzménye az EKB értékelése volt, amely szerint a bankok likviditási helyzetük jelentős romlása miatt „fizetéseképtelenek vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válnak”²⁷.

32 2018 májusában az ESZT értesítést kapott arról, hogy a Törvényszékre két bírósági beadvány érkezett a szanálás el nem rendelésével kapcsolatos határozatával szemben. Az egyik ügy még mindig folyamatban van, amely kapcsán az ESZT a gazdasági erőforrások kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte²⁸, ezért nem számolt be függő kötelezettségről. A másik ügyet, amelyet az ABLV Bank AS részvényesei terjesztettek elő, a Törvényszék 2020-ban elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította azzal az indokkal, hogy az ESZT megtámadott határozatai az EUMSZ 263. cikkének negyedik bekezdése értelmében nem érintik közvetlenül a felpereseket²⁹. A Törvényszék végzése ellen azonban ellenőrzésünk idején fellebbezés volt folyamatban, és az írásbeli eljárást lezárták³⁰.

33 2019 augusztusában az EKB fizetéseképtelennek vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válónak nyilvánította az AS PNB Bankát. Az ESZT egyetértett az EKB értékelésével, és megállapította, hogy nem álltak rendelkezésre olyan felügyeleti vagy magánszektorbeli intézkedések, amelyek megakadályozhatták volna a bankcsődöt. Az ESZT azonban azt is megállapította, hogy a szanálás nem szükséges a köz érdekében. Konkrétabban arra a következtetésre jutott, hogy az AS PNB Banka nem látott el kritikus funkciókat, és fizetéseképtelensége várhatóan nem gyakorolt volna jelentős negatív hatást Lettország vagy más tagállamok pénzügyi stabilitására. Az ESZT

²⁷ Az EKB által az ABLV Bank AS és az ABLV Luxembourg vonatkozásában elvégzett és február 23-án elfogadott fizetéseképtelenség vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válás értékelése.

²⁸ Az Egységes Szanálási Testület 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolója, 37. o.

²⁹ A T-282/18. sz. ügyben 2020. május 14-én hozott végzés, 46. bekezdés.

³⁰ A C-364/20 P. sz. ügy.

továbbította a határozatot a lett Pénzügyi és Tőkepiaci Bizottsághoz, hogy azt a nemzeti joggal összhangban hajtsa végre³¹.

34 Az ESZT azon határozatát, hogy nem fogad el a PNB Bankára vonatkozó szanálási programot, a bank és néhány részvényese egy összevont ügyben megtámadta. A Törvényszék az ABLV és társai kontra EKB ügyben a Bírósághoz benyújtott fellebbezés elbírálásáig felfüggesztette az ügyet³². Az ESZT a gazdasági erőforrások ezen ügy miatti kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte, ezért nem számolt be függő kötelezettségről³³.

35 Úgy véljük, hogy a fenti esetekben a jogi költségeken túl nincs szükség függő kötelezettségekre, mivel jelenleg a panaszosok csupán az ESZT határozatának megsemmisítését kérik a Törvényszéktől.

„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek

36 A tulajdonhoz fűződő alapvető jogok³⁴ tiszteletben tartása érdekében az ESZM-rendelet úgy rendelkezik, hogy a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul a szanálás során, mint a rendes fizetéseképtelenségi eljárásban járt volna. „A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv alapján³⁵ a hitelezők kártérítésre jogosultak az Alapból, ha rendes fizetéseképtelenségi eljárás során jobb elbánásban részesültek volna³⁶. A hitelezők és a részvényesek kezelésének vizsgálatához értékelni kell a fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbséget (lásd: [5. háttérmagyarázat](#)).

³¹ Az ESZT 2019. évi éves jelentése, 3.1. szakasz.

³² A C-551/19 P. és C-552/19 P. sz. egyesített ügyek.

³³ Az Egységes Szanálási Testület 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolója, 37. o.

³⁴ Az Alapjogi Charta 17. cikkének (1) bekezdése.

³⁵ Az ESZM-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének g) pontja.

³⁶ Az ESZM-rendelet 20. cikkének (16) bekezdése és 76. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

5. háttérmagyarázat.

A fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbség értékelése

A szanálást követően egy független értékelő megvizsgálja, hogy a szanálás által érintett részvényesek és hitelezők jogosultak-e kártalanításra. Az értékelés során abból indulnak ki, hogy az érintett bankot szanálás helyett a szanálás napjával kezdődően rendes fizetéseképtelenségi eljárás alá kellett volna vonni a nemzeti fizetéseképtelenségi jogszabályok alapján. Ezt követően összehasonlítják, hogy a hitelezőket és a részvényeseket a szanálási eljáráshoz képest hogyan érintette volna egy ilyen forgatókönyv.

Forrás: Az ESZM-rendelet Európai Számvevőszék általi elemzése.

37 2018 júniusában az ESZT bejelentette, hogy a Deloitte, a független értékelő közzétette a BPE szanálásával kapcsolatban a fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbség értékelésére vonatkozó jelentését. Ezen értékelés eredménye és az előzetes következtetés alapján – miszerint egyetlen hitelező sem lett volna jobb helyzetben nemzeti fizetéseképtelenségi eljárás esetén – az ESZT 2018 augusztusában értesítést tett közzé arra irányuló előzetes határozatával kapcsolatban, hogy a BPE szanálása által érintett részvényeseknek és hitelezőknek nem fizetendő kártérítés³⁷. Az ESZT az érintettek számát körülbelül 300 000-re becsülte³⁸.

38 Az ESZT ezt követően elindította a meghallgatáshoz való joghoz fűződő eljárást³⁹ az érintett hitelezők és részvényesek számára (lásd: [5. ábra](#)). Ez lehetővé tette a nyilvántartásba vett felek számára, hogy írásbeli észrevételeket nyújtsanak be a kártalanítás elutasításáról szóló előzetes határozattal kapcsolatban. Ezen eljárás során, amelyet 2018 novemberében folytattak le, az ESZT 2856 beadványt kapott a jogosult hitelezőktől és részvényesektől. 2020 márciusában az ESZT közzétette végleges

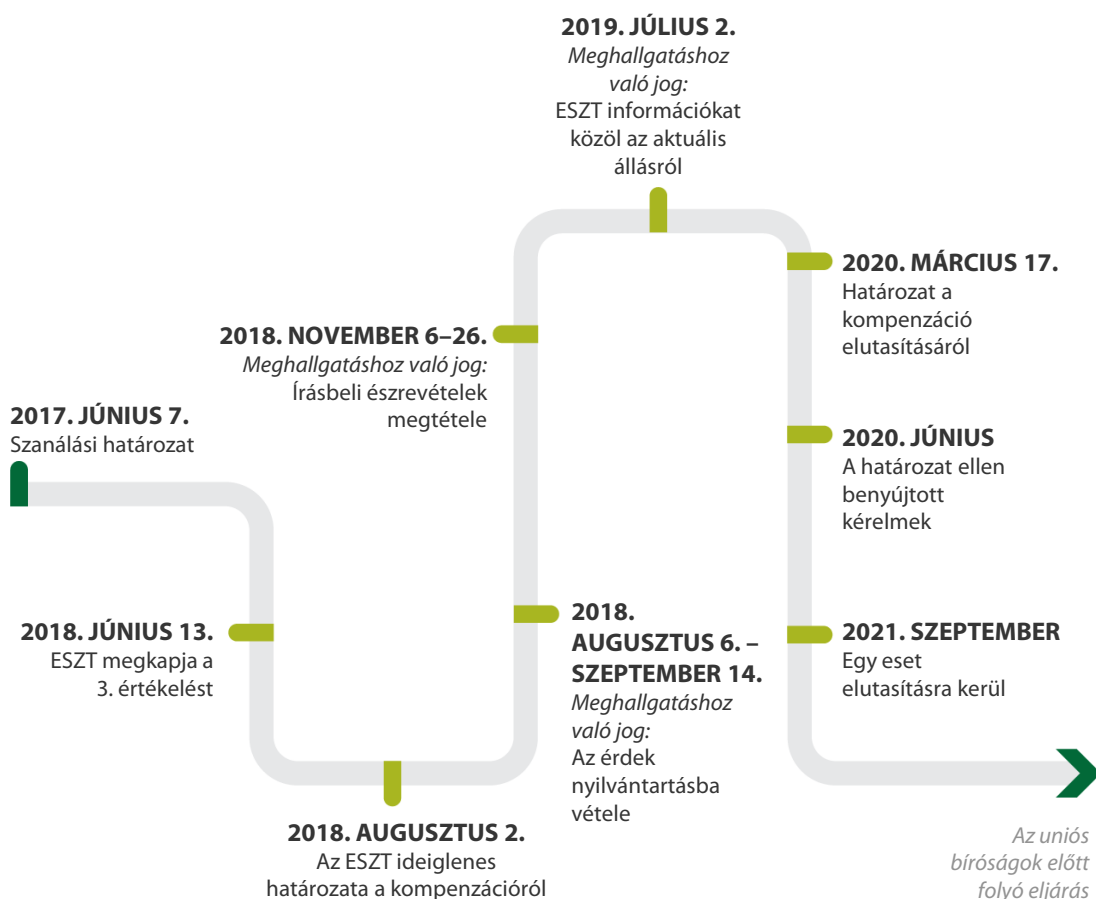
³⁷ Az Egységes Szanálási Testület 2018. augusztus 2-i, a Banco Popular Español S.A.-ra vonatkozó szanálási intézkedések által érintett részvényeseknek és hitelezőknek fizetendő kártérítés megítéléséről szóló előzetes határozatáról, illetve a meghallgatáshoz való joghoz fűződő eljárás elindításáról szóló értesítése (SRB/EES/2018/132).

³⁸ Az ESZT 2018. évi éves jelentése, 16. lábjegyzet, 32. o.

³⁹ Az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján.

határozatát⁴⁰, amelyben megállapította, hogy mivel a fizetéseképtelenségi eljárás költségesebb lett volna, mint a szanálás, a BPE részvényeseinek és hitelezőinek nem jár kártérítés⁴¹.

5. ábra. „A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó eljárás menetrendje a Banco Popular Español S.A. esetében

Forrás: Európai Számvevőszék.

39 Számos részvényes és hitelező is úgy döntött, hogy az ESZT végleges határozatának megsemmisítését kéri a Törvényszék előtt: 2020 júniusáig hét keresetet nyújtottak be. Az egyik felperes a megsemmisítés mellett kártérítést is kért. A BPE részvényeseinek és hitelezőinek kártalanítására vonatkozó ESZT-határozat Törvényszék általi megsemmisítése nem járna automatikusan gazdasági forráskiáramlással, mivel ebben az esetben új ESZT-határozatra lenne szükség. A Törvényszék ebből a hét

⁴⁰ Az Egységes Szanálási Testület 2020. március 17-i határozata a Banco Popular Español S.A.-ra vonatkozó szanálási intézkedések által érintett részvényeseknek és hitelezőknek fizetendő kártérítés megítéléséről.

⁴¹ Az ESZT 2019. évi éves jelentése, 32. o.

keresetből egyet elfogadhatatlannak minősített⁴², amit 2021 szeptemberében a fellebbezési eljárást követően a Bíróság is megerősített⁴³. A Törvényszék a hét kereset közül hármat egyesített⁴⁴. Az ESZT a 2020. évi beszámolójában nem tett közzé a hitelezői kompenzáció elvéhez kapcsolódó függő kötelezettségeket, mivel úgy ítéli meg, hogy ezekben az esetekben a negatív kimenetel „valószínűtlennek” tekinthető. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmondana az ESZT értékelésének.

Az európai adatvédelmi biztos határozatával szembeni peres eljárások

40 Az ESZT keresetet nyújtott be a Törvényszékhez⁴⁵ az európai adatvédelmi biztos 2020. június 24-i határozatának megsemmisítésére, amely szerint az ESZT megsértette az (EU) 2018/1725 rendelet⁴⁶ 15. cikkét. Az ESZT szerint e kereset negatív kimenetele „valószínűtlen”, ezért nem számolt be függő kötelezettségről. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmond ennek az értékelésnek.

Az Egységes Szanálási Alapba fizetendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

41 Az euróövezetbeli bankok jogilag kötelesek hozzájárulást fizetni az Alapba (lásd: [6. háttérmagyarázat](#)).

6. háttérmagyarázat.

Az Egységes Szanálási Alap (az Alap)

Az Alap 2023 végére előírányzott célszintje a bankunió biztosított betétei összegének legalább 1%-a. A biztosított betétek jelenlegi éves növekedését figyelembe véve, ez mintegy 70 milliárd eurót tenne ki. 2021-ben 3018 banktól

⁴² A T-257/20. számú ügyben benyújtott kereset.

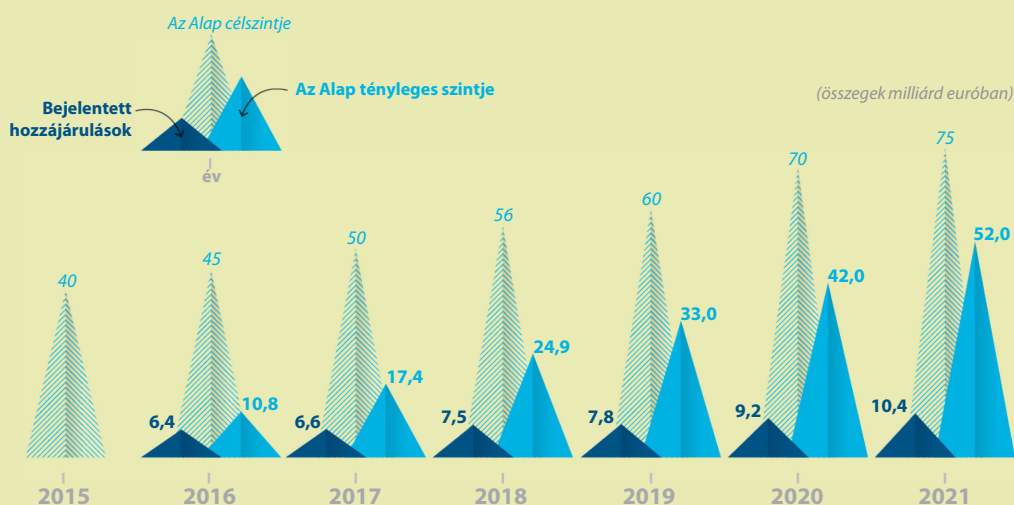
⁴³ A Bíróság által a C-27/21 P. sz. ügyben 2021. szeptember 30-án hozott ítélet.

⁴⁴ A T-302/20., T-303/20. és T-307/20. számú ügyek.

⁴⁵ A T-557/20. számú ügy.

⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

szedtek be éves hozzájárulást, amelyek teljes összege 10,4 milliárd euró volt. 2021 júliusáig összesen mintegy 52 milliárd eurót szedtek be.

Megjegyzés: 2015-ben nem minden bank fizetett hozzájárulást. A különbözetet 2023-ig évente kiigazítják.

Forrás: ESZT, ESM.

2021. január 27-én és február 8-án az Európai Stabilitási Mechanizmusban részt vevő tagállamok aláírták az ESM-szerződés módosítására vonatkozó megállapodást. A módosítások révén az Alap költségvetési védőhálót kapott: ez a Kormányzótanács határozattervezetének értelmében egy olyan hitelkeretet jelent, amelynek méretét az Alap méretéhez igazítják, legfeljebb 68 milliárd eurós névleges felső határig⁴⁷. A [megreformált szerződés](#) akkor lép hatályba, ha azt az ESM mind a 19 tagállamának parlamentje ratifikálja⁴⁸.

Az Egységes Szanálási Alap részére fizetett előzetes hozzájárulások beszedésének folyamata

42 2016 óta az ESZT felel az Alap részére fizetett hozzájárulások kiszámításáért⁴⁹, amelynek során szorosan együttműködik a nemzeti szanálási hatóságokkal. Az egyes bankok hozzájárulását a kis vagy nem kockázatos bankok esetében átalány jellegű

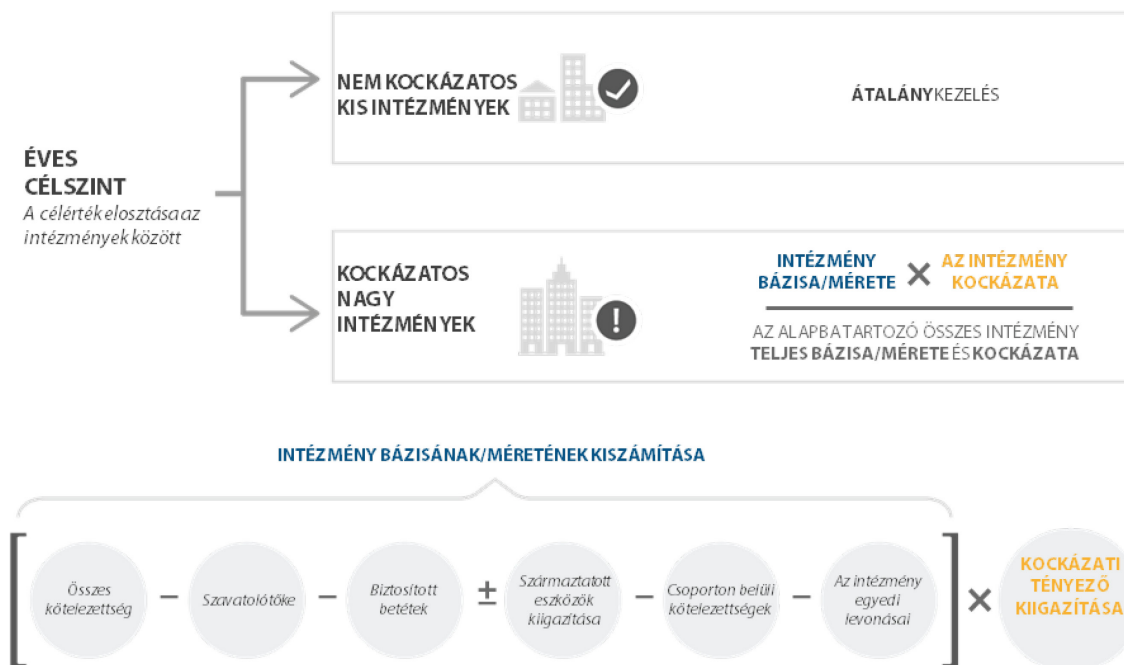
⁴⁷ Európai Stabilitási Mechanizmus.

⁴⁸ Megállapodás az Európai Stabilitási Mechanizmus létrehozásáról szóló szerződés módosításáról.

⁴⁹ Az (EU) 2015/81 bizottsági végrehajtási rendelet 4. cikke.

hozzájárulás, a nagyobb vagy kockázatosabb bankok esetében pedig kockázattal kiigazított hozzájárulás alapján számolják ki⁵⁰ (lásd: [6. ábra](#)).

6. ábra. Az előzetes hozzájárulások kiszámításának módszere

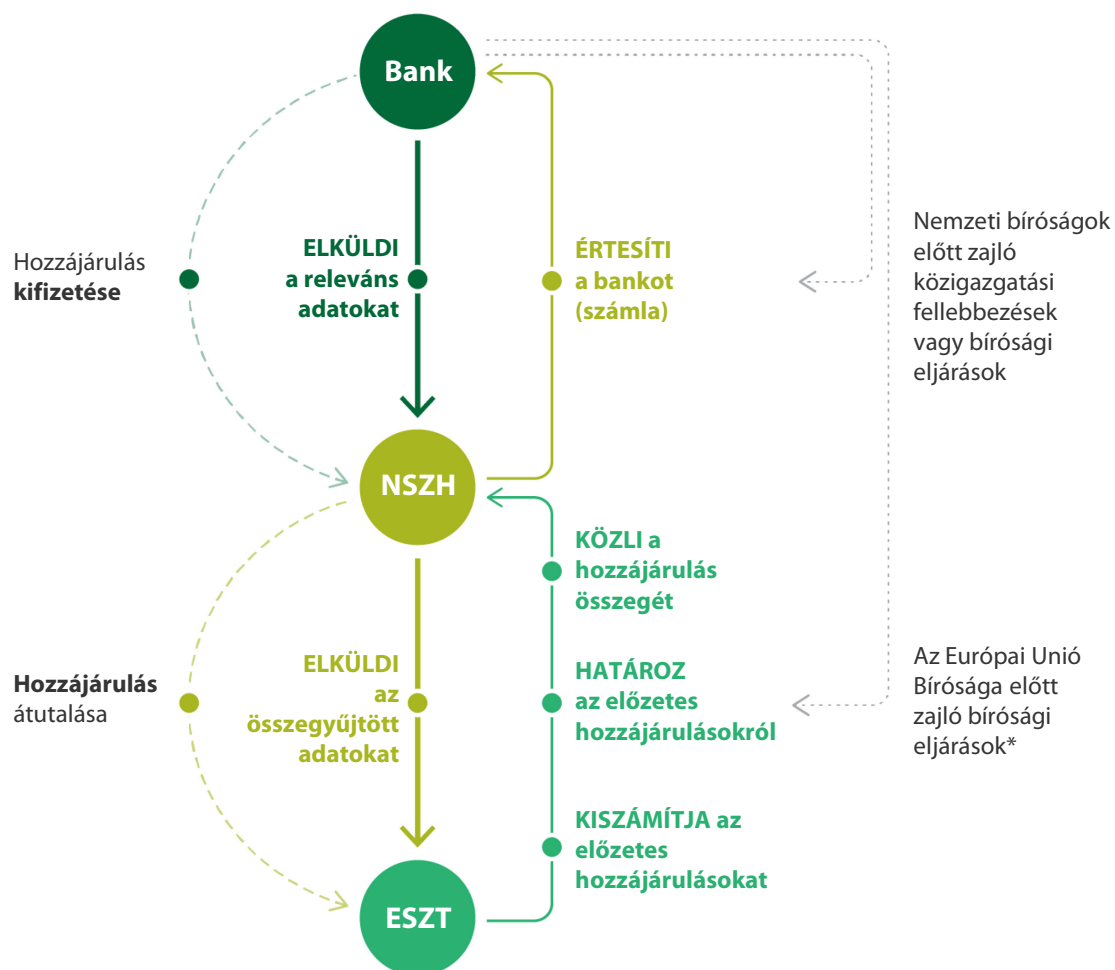
Forrás: ESZT.

43 A számításhoz szükséges információkat a bankok az adatok összegyűjtését végző nemzeti szanálási hatóságokon keresztül bocsátják az ESZT rendelkezésére. Az ESZT ezt követően tájékoztatja határozatáról az egyes nemzeti szanálási hatóságokat. Elküldi számukra indoklással ellátott határozatát, rendelkezésükre bocsát egy formanyomtatványt, amely tartalmazza a hatáskörébe tartozó egyes bankokra vonatkozó információkat (többek között a fizetendő előzetes hozzájárulások összegét), a részletes számításokat és a bank bemeneti adatait (együttesen: harmonizált melléklet). Az ESZT által megadott számítási módszer alapján a nemzeti szanálási hatóságok beszedik a hozzájárulásokat és az összeget átutalják az Alapba⁵¹, amelyet az ESZT kezel (lásd: [7. ábra](#)). E számítási és értesítési eljárás során számos formális eljárási követelményt kell teljesíteni.

⁵⁰ Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

⁵¹ A Tanács 2014. május 14-i megállapodása az Egységes Szanálási Alapba fizetendő hozzájárulásoknak az Alapba való átutalásáról és közös felhasználásúvá tételéről.

7. ábra. Előzetes hozzájárulások beszédési folyamata jogorvoslati lehetőségekkel

Forrás: Európai Számvevőszék, a jogi keret alapján.

Az Egységes Szanálási Alapba teljesítendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos jogviták

44 Mivel az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokat az ESZT számítja ki és határozza meg, a panaszosok a 2016–2020-as évekre vonatkozó előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos ESZT-határozatok ellen eljárást indítottak az uniós bíróságokon. Az ESZT 2020. évi beszámolójának aláírásakor, 2021. június 16-án 44 eljárás (a 2019. évi beszámolónál 22 eljárás) volt folyamatban. Ezek közül 38 eljárás a Törvényszék előtt folyt, hat eljárás pedig – amelyek a Törvényszék határozatai elleni fellebbezések – a Bíróság előtt⁵². Ráadásul ugyaneddig az időpontig nem terjesztettek elő keresetet az ESZT 2021. évi előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozatainak kapcsán.

⁵² Beleértve a C-584/20 P. és C-621/20 P. sz. egyesített ügyeket is.

Ezt követően 22 keresetet nyújtottak be a 2021. évi előzetes hozzájárulások kapcsán⁵³ (lásd: **8. ábra**). Mindazonáltal ezeket az ügyeket figyelembe kell venni a 2021. évi beszámoló elkészítése során.

8. ábra. Az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatban az uniós bíróságok előtt 2021 szeptemberében folyamatban lévő ügyek

Forrás: ESZT.

45 A fenti ügyeken kívül három tagállamban⁵⁴ több bank is közigazgatási vagy bírósági eljárást indított a nemzeti bíróságok előtt az előzetes hozzájárulásokról szóló határozatokkal szemben. 2021. május 31-én 682 folyamatban lévő ügyet fellebbeztek meg a nemzeti bíróságokon. A 2020-as (30 ügy) és 2021-es (28 ügy) előzetes hozzájárulási határozatokkal kapcsolatos ügyek száma jelentősen alacsonyabb volt, mint a korábbi hozzájárulási ciklusokkal kapcsolatos bírósági eljárások száma. A rendelkezésre álló információk alapján ezen ügyek többsége az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő előzetes hozzájárulási ügyekhez kapcsolódik. A csökkenő tendenciát részben eredményezhette egy 2019 decemberében hozott ítélet, amelyben a Bíróság megállapította, hogy csak az EUB vizsgálhatja felül az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos ESZT-határozatok jogszerűségét⁵⁵. Ezért valószínűtlen, hogy az előzetes hozzájárulások ESZT általi kiszámítását vitató vagy más kapcsolódó kérdéseket érintő nemzeti bírósági ügyek a jövőben gazdasági erőforrások kiáramlásával járnának az ESZT számára.

⁵³ A 2021. június 21-én benyújtott T-347/21. sz. ügy volt az első olyan kereset, amelyet az ESZT 2021. évi előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos határozatával szemben indítottak.

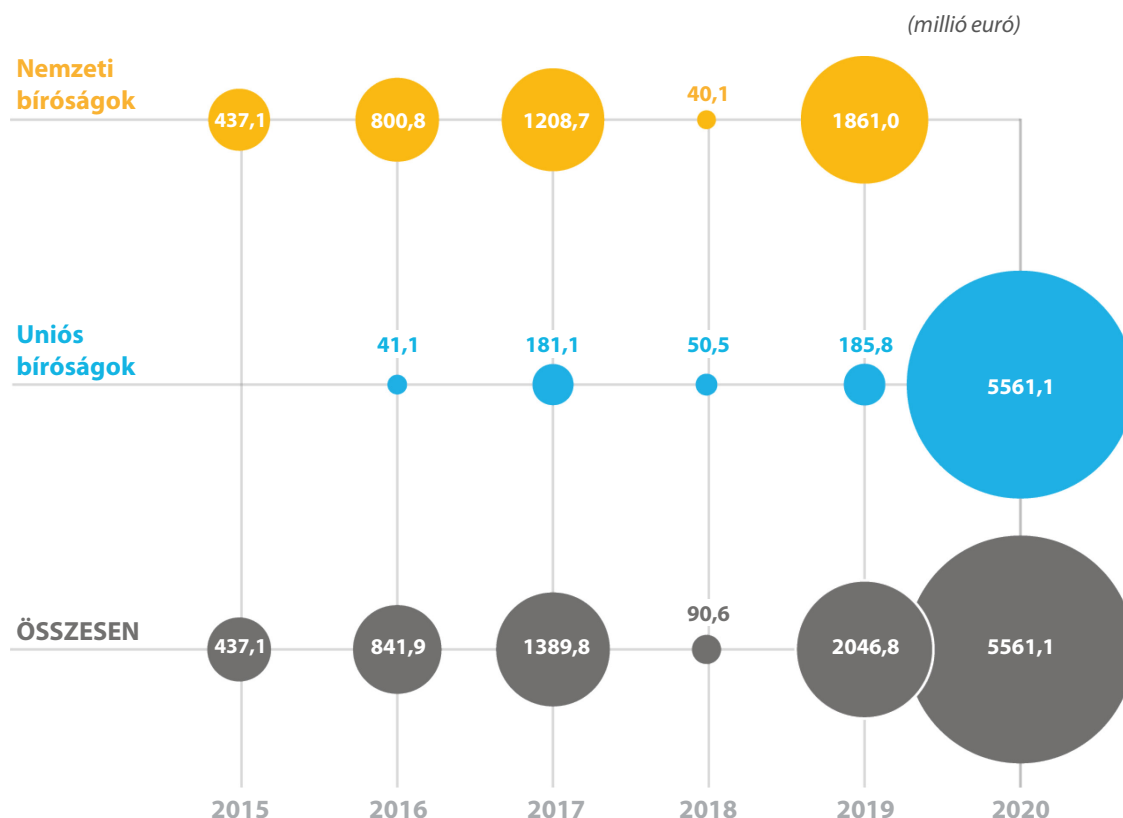
⁵⁴ Ausztria, Olaszország és Németország.

⁵⁵ A Bíróság C-414/18. sz. ügyben 2019. december 3-án hozott ítélete.

Előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó uniós szintű bírósági eljárásokból eredő függő kötelezettségek

46 Az ESZT a 2020. évi végleges éves beszámolójában 5561 millió euró (2019: 186 millió euró) függő kötelezettséget tüntetett fel, amely a Törvényszék előtt folyamatban lévő 41 (2019: kilenc) bíróság eljárásához kapcsolódik⁵⁶ (lásd: **9. ábra**), mivel az ESZT a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatát „lehetségesnek” ítélte. Ebben a 41 ügyben a felperesek a 2016., 2017., 2018., 2019. vagy 2020. évi hozzájárulási ciklusra vonatkozó előzetes hozzájárulásokról szóló ESZT-határozatok megsemmisítését kérték. Mivel a Törvényszék a legtöbb ügyben mindaddig felfüggesztette az eljárást, amíg a 2017. évi hozzájárulási ciklushoz kapcsolódó mindhárom ügyben meg nem születik a végső ítélet, ezért először ezeket az ügyekkel érdemes foglalkozni.

9. ábra. A függő kötelezettségek összegének múltbeli alakulása az ESZT beszámolóiban az előzetes hozzájárulásokhoz képest

Forrás: Az ESZT beszámolója.

⁵⁶ Az ESZT 2020. évi éves beszámolója, 35–36. o.

Az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatokkal kapcsolatos ügyek

47 2020 szeptemberében⁵⁷ a Törvényszék három bank esetében megsemmisítette az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatait az alapvető eljárási követelmények megsértése, azaz a határozat hitelesítésének elmaradása és az elégtelen indoklás miatt. A Törvényszék szerint az ESZT által adott indoklás alapján a felperesek nem tudják ellenőrizni, hogy hozzájárulásukat helyesen számították-e ki, sem azt eldönteni, hogy ezt az összeget bíróság előtt vitatniuk kellene-e. A Törvényszék megjegyezte, hogy a hozzájárulás összegének kiszámítása jellegénél fogva átláthatatlan, mivel a felperesek által fizetendő hozzájárulások kiszámítása a többi (körülbelül) 3500 banktól származó adatoktól függ. Egy esetben⁵⁸ a Törvényszék megállapította, hogy az előzetes hozzájárulás kockázat szerinti kiigazításának módjára vonatkozó indokolási kötelezettség ESZT részéről történő elmulasztása az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott módszertanból ered, amelyet a Törvényszék részben jogellenesnek ítélt.

48 2020 novemberében az ESZT és a Bizottság fellebbezett a Törvényszék T-411/17. sz. Landesbank Baden-Württemberg ügyben hozott határozata ellen. A Bíróság nagytanácsa 2021. július 15-én hozott ítéletében hatályon kívül helyezte az első fokon hozott határozatot. A Bíróság az indoklás elégtelensége miatt mégis megsemmisítette az ESZT előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozatát, és fenntartotta az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet vitatott rendelkezéseinek érvényességét (lásd: **7. háttérmagyarázat**)⁵⁹. Az ESZT fellebbezést nyújtott be a Törvényszék 2020. szeptember 23-i másik két ítélete ellen is, ezek az eljárások még mindig folyamatban vannak⁶⁰.

49 A Bíróság ítélete megerősíti, hogy a különböző érintett pénzügyi intézményeknek az előzetes hozzájárulásuk kiszámításához használt adatai kölcsönösen összefüggenek. Úgy véli továbbá, hogy az ESZT megfelelően hitelesítette az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatát. Végül a Bíróság tisztázza, hogy az ESZT milyen

⁵⁷ A T-411/17. sz. Landesbank Baden-Württemberg kontra ESZT, a T-414/17. sz. Hypo Vorarlberg Bank kontra ESZT és a T-420/17. sz. Portigon AG kontra ESZT ügyekben 2020. szeptember 23-án hozott ítéletek.

⁵⁸ A T-411/17. sz. Landesbank Baden-Württemberg kontra ESZT ügy.

⁵⁹ A C-584/20 P. sz. Bizottság kontra Landesbank Baden-Württemberg ügyben és C-621/20 P. sz. ESZT kontra Landesbank Baden-Württemberg ügyben 2021. július 15-én hozott ítélet.

⁶⁰ A C-663/20 P. sz. ESZT kontra Hypo Vorarlberg Bank és a C-664/20 P. sz. ESZT kontra Portigon és Bizottság ügy.

konkrét információkat adhat a bankoknak anélkül, hogy más bankok üzleti titkait megsértené. Ennek során a Bíróság elismeri, hogy ez az információ nem teszi lehetővé a bankok számára, hogy teljes körűen ellenőrizzék az Alapba fizetett előzetes hozzájárulásuk kiszámítása céljából hozzájuk rendelt úgynevezett „kockázatkiiigazítási szorzó” értékének pontosságát (lásd: [6. ábra](#)).

7. háttérmagyarázat.

Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatáról szóló, 2021. július 15-i bírósági ítélet általános következményei

A Bíróság egy bank esetében megsemmisítette a 2017. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozóan hozott ESZT-határozatot⁶¹. A Bíróság ugyanakkor elfogadta, hogy az üzleti titkok megőrzésének szükségessége korlátozza azt, hogy az ESZT-nek milyen mértékben kell indokolnia határozatát a bank felé. A Bíróság különösen a következő kérdéseket tisztázta:

- 1) Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatait és annak mellékletét megfelelően hitelesítették, mivel az ESZT elnöke kézjeggyével látta el a határozat szövegét, valamint a határozatot kísérő továbbítási jegyzéket. A Törvényszék tévedett, amikor nem adott lehetőséget az ESZT-nek arra, hogy válaszoljon, és bizonyítékokat nyújtson be a határozatának hitelesítésére vonatkozóan.
- 2) Egy bank Alapba befizetett előzetes hozzájárulásának kockázati kiigazítása az adott bank releváns kockázati tényezőknek való kitettségének és a többi bank ilyen kitettségének összehasonlításán alapul.
- 3) Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet 4–7. és 9. cikke, valamint I. melléklete annyiban érvényes, amennyiben nem akadályozza az ESZT-t abban, hogy kollektív és anonimizált formában elegendő információt tegyen közzé ahhoz, hogy egy intézmény megérthesse, hogy egyéni helyzetét hogyan vették figyelembe az Alapba befizetett előzetes hozzájárulásának kiszámításakor a többi bank helyzetéhez képest, és hogy megtámadhatja-e ezt a döntést az uniós bíróságok előtt.
- 4) Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozata nem volt kellően indokolt, viszont az ESZT indokolási kötelezettségét egyensúlyba kell hozni a többi bank bizalmas adatainak védelmére vonatkozó kötelezettségével. E tekintetben az ESZT nyilvánosságra hozhatja egy bank számára az egyes „kosarak” határértékeit és az ahhoz kapcsolódó mutatókat,

⁶¹ A T-411/17. sz. Landesbank Baden-Württemberg kontra ESZT ügy.

hogy az adott bank megérthesse, hogy a hozzá rendelt kockázati profil helytálló.

50 A 2017. évi hozzájárulási ciklushoz kapcsolódó fellebbezési ügyekben hozott bírósági ítéletek a 2020. évi végleges beszámolók aláírását követően születtek, tehát az ESZT helyesen járt el, amikor a függő kötelezettségekről szóló beszámolóját a Törvényszék korábbi határozatára alapozta (lásd: [47.](#) bekezdés). Az ESZT a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatát „lehetségesnek” ítélte, és egy prudens megközelítés keretében tette közzé függő kötelezettségként a vitatott előzetes hozzájárulások teljes összegét. Mivel az ESZT-nek jogi kötelezettsége az előzetes hozzájárulások beszedése, várakozásunk szerint ha a Bíróság egy későbbi ítéletében arra kötelezi az ESZT-t, hogy számítsa újra az előzetes hozzájárulásokat, az ESZT-nek adott esetben az eredetileg beszedett összegek és az előzetes hozzájárulásra vonatkozó új határozatban szereplő összeg közötti esetleges különbséget kell visszafizetnie vagy beszednie. Ezért az előzetes hozzájárulás teljes összegének kiáramlása nem valószínű.

Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2016. évi határozataival kapcsolatos ügy

51 Az NRW Bank 2019 szeptemberében fellebbezést⁶² nyújtott be a Törvényszék T-466/16. sz. ügyben 2019 júniusában hozott ítélete ellen. Ebben a korábbi ítéletében a Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította a bank jogalapjait, mivel azok elkésettek és nem tartoztak a tárgyhoz. 2021 októberében a Bíróság hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét és érdemi határozathozatalra visszautalta az ügyet a Törvényszékhez. Megítélése szerint az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulás kiszámítása egyik elemének – például az intézményvédelmi rendszer⁶³ mutatója – módosítása nyomán az eljárás megindítására nyitva álló határidő is megváltozik. Ez lehetővé teszi a felperes számára, hogy a hozzájárulás kiszámításának ne csak a módosítás által közvetlenül érintett elemét vitassa, hanem annak egyéb elemeit is.

52 A Törvényszék eredeti 2019. évi határozata alapján az ESZT a megsemmisítés esélyét „valószínűtlennek” értékelte, ezért nem számolt be függő kötelezettségről. Véleménye szerint az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet nem teszi lehetővé, hogy az ilyen tevékenységeket kizárják az előzetes hozzájárulás kiszámításából. Az ellenőrzéssel összefüggésben megjegyezzük, hogy az ESZT külső

⁶² A C-662/19 P. sz. ügy.

⁶³ Az „intézményvédelmi rendszer” (IPS) az 575/2013/EU rendelet 113. cikkének (7) bekezdésében meghatározott követelményeket teljesítő mechanizmus.

jogászaik nem tudták kizárni, hogy az ügyben a megsemmisítés kockázata meghaladja a „valószínűtlen” szintet, azonban a határozat lényegének megsemmisítését valószínűtlennek tartották. Úgy véljük, hogy az eljárási okokból történő megsemmisítés nem valószínű, hogy gazdasági erőforrások kiáramlásához vezetne az ESZT esetében, mivel egy felülvizsgált eljárási megközelítést követve egy ugyanolyan összegű új határozatot hozhatna az előzetes hozzájárulásról.

Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2016. évi felülvizsgált határozataival kapcsolatos ügyek

53 2019. november 28-án a Törvényszék eljárási okokra hivatkozva megsemmisítette az ESZT által három bank 2016. évi előzetes hozzájárulására vonatkozóan hozott határozatokat⁶⁴. Mivel a számítás továbbra is érvényes maradt, az ESZT a vitatott 2016. évi előzetes hozzájárulásokról új határozatot hozott egy felülvizsgált eljárási megközelítés keretében. A három bank 2020 májusában, júniusában és augusztusában az ESZT 2016. évi előzetes hozzájárulásra vonatkozó új határozatának megsemmisítése iránti kérelmet nyújtott be a Törvényszékhez. A Törvényszék két ügyben felfüggesztette az eljárást addig, amíg több folyamatban lévő idevágó 2017. évi előzetes hozzájárulási ügyben ítéletet nem hoz⁶⁵. Az ESZT a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatát „lehetségesnek” ítélte, és következetes megközelítés keretében függő kötelezettségként a három bank által fizetett 2016. évi előzetes hozzájárulások teljes összegét tette közzé (lásd: [50.](#) bekezdés).

A 2018–2020-as előzetes hozzájárulási ciklussal kapcsolatos ügyek

54 A bíróságok előtt folyamatban lévő, a 2018-as hozzájárulási ciklusokkal kapcsolatos egyik ügyben, a T-758/18. sz. ABLV Bank kontra ESZT ügyben az ESZT a megsemmisítés kockázatát „valószínűtlennek” ítélte, és nem tett közzé függő kötelezettséget. Ez összhangban van azzal, hogy a Törvényszék 2021 januárjában elutasította a megsemmisítés iránti keresetet, amely ellen a bank 2021 márciusában fellebbezett.

⁶⁴ A T-365/16. sz. ügy, a T-377/16., T-645/16. és T-809/16. sz. egyesített ügyek és a T-323/16. sz. ügy.

⁶⁵ A Törvényszék felfüggesztette a T-336/20. sz. ügyet addig, amíg a T-411/17., T-414/17. és T-420/17. sz. ügyekben hozott ítéletek jogerőre emelkednek. A T-339/20. sz. ügyet felfüggesztette addig, amíg a T-420/17., T-413/18. és T-481/19. sz. ügyekben ítélet születik.

55 Az ESZT azonban lehetségesnek tartotta, hogy a 2018-as, 2019-es és 2020-as hozzájárulási ciklusokra vonatkozó előzetes hozzájárulási határozataival kapcsolatos összes többi ügyet megsemmisítik. A Bíróság felfüggesztette ezen eljárások többségét, amíg a 2017-es előzetes hozzájárulásokra vonatkozó ügyekben jogerős ítélet nem születik (lásd: [7. háttérmagyarázat](#)). Az ESZT ezekben az ügyekben „lehetségesnek” ítélte a kockázatot a Törvényszék múltbeli határozatai alapján, amelyek értelmében a 2016. évi (lásd: [53. bekezdés](#)) és a 2017. évi hozzájárulási ciklusra (lásd: [47. bekezdés](#)) vonatkozó előzetes hozzájárulásokról szóló határozatokat nem hitelesítették megfelelően. Egy másik szempont a határozatok indoklása volt, amelyet mind a Törvényszék, mind pedig később a Bíróság elégtelennek talált a 2017-es hozzájárulási ciklus tekintetében.

56 Az ellenőrzés során az ESZT kifejtette, hogy mindkét fent említett kockázat csökkent az újabb hozzájárulási ciklusokban. Az ESZT például a 2020-as hozzájárulási ciklussal kapcsolatban kijelentette, hogy az írásbeli eljárás keretében hozott határozatokat az elnök elektronikusan aláírta, és hivatkozik az Alapba befizetett egyéni előzetes hozzájárulások számításait tartalmazó mellékletekre. Továbbá az érintett bankokkal ismertették a határozatok indokait.

57 Az ESZT jelenleg vizsgálja, hogy a Bíróság 2017. évi fellebbezési ügyekben hozott ítélete hogyan befolyásolja a 2018–2020-as hozzájárulási ciklusokra vonatkozó, folyamatban lévő ügyek kockázatát. Megjegyezzük, hogy a megsemmisítés és a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázata ezekben az esetekben nagyban függ attól, hogy az uniós bíróságok és az ESZT milyen megközelítést alkalmaznak majd a jövőbeni vitákban.

58 Összefoglalva, nem tártunk fel olyan bizonyítékot, amely ellentmondana az ESZT függő kötelezettségekre vonatkozó következtetéseinek, amelyeket a beszámoló 2021. június közepi lezárásakor rendelkezésre álló információk alapján vont le. Megjegyezzük továbbá, hogy az ESZT prudens megközelítést követett azzal, hogy függő kötelezettségként közzétette a vitatott előzetes hozzájárulások teljes összegét, amikor a gazdasági erőforrások kiáramlásának kockázatát „lehetségesnek” ítélte. Mivel azonban az ESZT-nek jogszabályi kötelezettsége, hogy minden évben előzetes hozzájárulást szedjen be a bankoktól, nem valószínű, hogy a teljes hozzájárulásuk mértékében kártalanítania kell a bankokat, még azokban az esetekben sem, amikor a Bíróság az ügy érdemében dönt. Ehelyett az ESZT-nek adott esetben vissza kell fizetnie vagy követelnie kell az eredeti összegek és az előzetes hozzájárulásra vonatkozó felülvizsgált határozatban szereplő összeg közötti esetleges különbözetet. Azonban a Bíróság által az egyik bank 2017. évi előzetes hozzájárulására vonatkozó határozattal kapcsolatos fellebbezési ügyekben nemrégiben hozott ítélet (lásd:

7. háttérmagyarázat) befolyásolja a kockázatnak kitett összeget az ESZT előzetes hozzájárulási határozataival szemben folyamatban lévő ügyek esetében.

Nemzeti szintű bírósági eljárásokból eredő, előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

59 2020. évi végleges beszámolójában az ESZT nem tüntetett fel nemzeti szintű bírósági eljárásokból eredő, előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettséget (2019: 1861 millió euró). Ez összhangban van a Bíróság által az előzetes hozzájárulásokról szóló határozatok kapcsán nemzeti szinten folyó eljárásokról hozott előzetes döntéssel (lásd: **45.** bekezdés).

60 A 2019-es beszámolóval ellentétben az ESZT nem tette közzé azon előzetes hozzájárulások teljes összegét, amelyek tekintetében közigazgatási vagy bírósági eljárás van folyamatban nemzeti szinten. Összességében a nemzeti bíróságokon fellebbezés alatt álló, előzetes hozzájárulásokról szóló határozatokhoz kapcsolódóan vitatott összegek 3746 millió eurót tettek ki 2021 májusában (lásd: **3. táblázat**). A 2020. és 2021. évi hozzájárulási ciklusokhoz kapcsolódóan a korábbi hozzájárulási ciklusokhoz képest kevesebb eljárás volt folyamatban a nemzeti bíróságokon (lásd: **45.** bekezdés és **3. táblázat**), mégis a vitatott összegek 2020-ban (679 millió euró) és 2021-ben (632 millió euró) is a korábbi évekhez hasonló szinten voltak. A 2021-ben benyújtott ügyek többsége az uniós bíróságokon folyamatban lévő perekre vonatkozik.

3. táblázat. Az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulások nemzeti szinten vitatott összegeinek alakulása

Az alábbi évekhez kapcsolódó hozzájárulás	Ügyek száma 2021. május	Vitatott összegek 2021. május (millió euró)	Ügyek száma 2020. május	Vitatott összegek 2020. május (millió euró)
2021	28	632	n. a.	n. a.
2020	30	679	31	669
2019	136	662	136	662
2018	113	566	114	587
2017	132	578	132	578
2016	239	545	240	563
2015	4	84	4	84
Összesen	682	3 746	657	3 143

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján; az összegek millióra kerekített formában szerepelnek.

61 Bár az ESZT a 2020-as beszámolójában nem teszi közzé a nemzeti ügyeket és a vitatott összegeket, az előző évhez hasonlóan és javaslatunknak megfelelően továbbra is nyomon követi az ESZT előzetes hozzájárulási határozataival kapcsolatban a nemzeti bíróságokhoz benyújtott ügyeket⁶⁶. A 2019. évtől eltérően azonban 2020-ban az ESZT nem kért a nemzeti szanálási hatóságoktól írásbeli biztosítékot az általuk szolgáltatott információkról, és nem kérte az előzetes hozzájárulásokkal szemben nemzeti szinten folyó eljárások sikerének valószínűségére vonatkozó értékelést. Ez lehetővé tenné, hogy az ESZT alaposabban tájékozódjon az előzetes hozzájárulásokat vitató nemzeti eljárásokról.

⁶⁶ Európai Számvevőszék: A 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó jelentés az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság e rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségekről, 55. bekezdés.

Az igazgatási hozzájárulásokkal kapcsolatos függő kötelezettségek

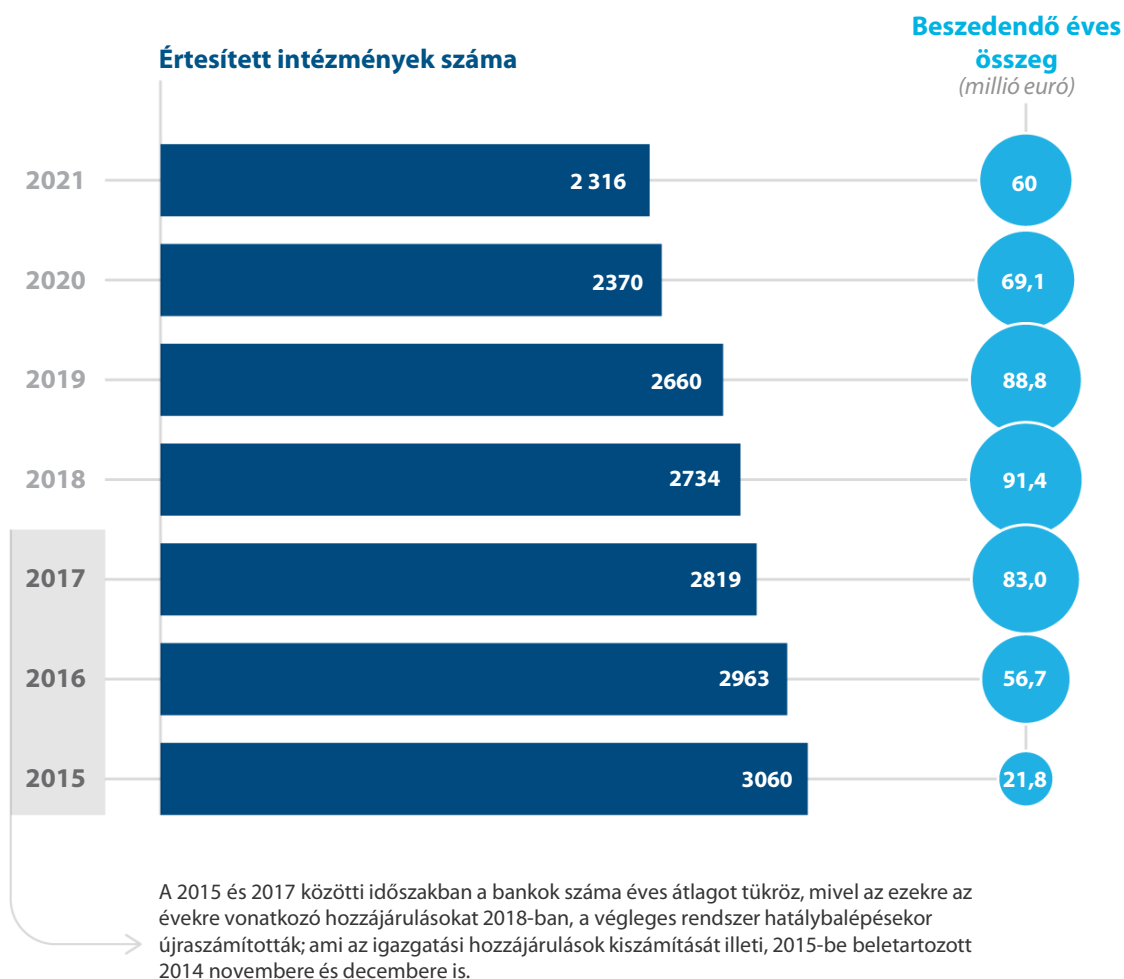
62 Az ESZT minden évben igazgatási hozzájárulásokat szed be működési költségeinek fedezéséhez (lásd: [2. ábra](#)). A 19. részt vevő tagállam ESZM-rendelet hatálya alá tartozó összes bankjának hozzá kell járulnia az ESZT igazgatási kiadásaihoz. Az Egységes Szanálási Testület igazgatási kiadásaihoz történő hozzájárulások végleges rendszere 2018 januárjában lépett hatályba, és állandó rendszert hozott létre az igazgatási hozzájárulásokra vonatkozóan⁶⁷. Az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásoktól eltérően az igazgatási hozzájárulás beszedése nem a nemzeti szanálási hatóságokon keresztül közvetetten történik, hanem azt közvetlenül az ESZT végzi. Az ilyen hozzájárulások beszedése bankcsoportonként történik, miközben az előzetes hozzájárulásokat az egyes intézményektől külön-külön szedik be. Ennek eredményeképpen eltér egymástól az igazgatási és az előzetes hozzájárulást fizetni köteles bankok száma.

63 Az (EU) 2021/517 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁶⁸ hatálybalépését követően az ESZT alkalmazta az átmeneti rendelkezéseket, és a 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó éves igazgatási hozzájárulásokat a 2019-ben gyűjtött EKB-adatok alapján számította ki, bevonva a számításba az adott évre vonatkozó adatok minden későbbi módosítását is. E számítások alapján elküldte a bankoknak a hozzájárulási értesítéseket. Az ESZT-nek 2021-re vonatkozóan összesen 60 millió eurót kell beszednie 2316 intézménytől (lásd: [10. ábra](#)). A teljes beszedett összeg alacsonyabb volt, mint 2020-ban, mivel az ESZT 2019-ben 59,4 millió euró költségvetési többletet halmozott fel. A 2021. évi hozzájárulásokat a következő számítási ciklusban újra kiszámítják (átmeneti rendelkezés). Szükség esetén az intézmények hatáskörében, helyzetében vagy díjtényezőiben bekövetkező változásokkal kapcsolatos információk alapján a következő számítási ciklus során újraszámolják a 2020-as és 2019-es hozzájárulásokat.

⁶⁷ Az Európai Bizottság (EU) 2017/2361 felhatalmazáson alapuló rendelete.

⁶⁸ A Bizottság 2021. február 11-i (EU) 2021/517 felhatalmazáson alapuló rendelete az (EU) 2017/2361 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az Egységes Szanálási Testület igazgatási kiadásaihoz nyújtott hozzájárulások befizetésére vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról (HL L 104., 2021.3.25., 30–33. o.).

10. ábra. Az ESZT által kiszámlázott igazgatási hozzájárulások

Forrás: ESZT; az összegek millióra kerekített formában szerepelnek.

64 Az igazgatási hozzájárulásról szóló értesítések elleni fellebbezéseket az értesítés kiadásától számított hat héten belül lehet benyújtani az ESZT fellebbezési testületéhez⁶⁹. A fellebbezési testület határozatai megtámadhatók a Törvényszék előtt. 2020-ban és 2021-ben a bankok nem nyújtottak be fellebbezést igazgatási hozzájárulásról szóló értesítések ellen. Az ESZT ezért nem számolt be igazgatási hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségekről.

⁶⁹ Az ESZM-rendelet 85. cikkének (3) bekezdése.

További információk

65 Az ESZT bizonyította, hogy megfelelő belső ellenőrzéseket vezetett be, amelyek áttekintést adnak az uniós és nemzeti bíróságokon folyamatban lévő releváns jogvitákról. A nemzeti szintű eljárások jellege miatt azonban az ESZT nagymértékben függ az érintett nemzeti szanálási hatóságok együttműködésétől. A rendelkezésre álló áttekintés és korábbi ajánlásunk alapján (lásd: [II. melléklet](#)) az ESZT jogi munkatársai a peres eljárások kategóriái szerint belső kockázatértékelést végeztek, és továbbították azt a számvitelért felelős tisztviselőnek. A fejleményekről rendszeresen beszámolnak a Testület állandó tagjainak.

II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei

66 Az Európai Bizottság megerősítette, hogy 2020. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

67 Az uniós ítélkezési gyakorlat⁷⁰ az uniós ügynökségekre, így az ESZT-re is csupán végrehajtási hatásköröket ruház. A szanálási programokat illetően ez olyan következményekkel jár, hogy azok csak akkor léphetnek hatályba, ha a Bizottság jóváhagyja őket. A Bizottság kifogást emelhet egy szanálási program bármely mérlegelési szempontja ellen. Ha a Bizottság kifogást emel a szanálási program ellen a közérdek kritériuma miatt, minden szükséges módosítással kapcsolatban javaslatot kell tennie a Tanácsnak. Ugyanez érvényes arra az esetre is, ha az Alap felhasználásának lényeges megváltoztatását kéri⁷¹.

68 2017. június 7-én a Bizottság jóváhagyta az ESZT által elfogadott első szanálási programot⁷². E programhoz kapcsolódóan 2021 júniusában 30 bírósági eljárás volt folyamatban a Bizottsággal szemben a Törvényszéken⁷³. Míg mind a 30 panaszos keresetet nyújtott be a Bizottság határozatának megsemmisítése iránt, nyolc panaszos kártérítési keresetet is benyújtott. Ezek az ügyek még folyamatban vannak. Mivel a BPE szanálásához nem kapcsolódott semmilyen állami pénzügyi támogatás, illetve ahhoz

⁷⁰ A 9/56. és 10/56. számú, Meroni & Co, Industrie Metallurgiche kontra Főhatóság ügyben megállapított Meroni-elv, [1957–1958] EBHT 133.; a C-270/12. sz., Egyesült Királyság kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ügy [ECLI:EU:C:2014:18].

⁷¹ Az ESZM-rendelet 18. cikkének (7) bekezdése.

⁷² A Banco Popular Español S. A. (BPE) szanálási programjának jóváhagyása.

⁷³ A 30 eljárás közül a Bizottság csak egyben minősül egyedüli alperesnek.

nem vették igénybe az Alapot (lásd: 17. bekezdés), a Bizottság nem végzett állami támogatással vagy alaptól nyújtott támogatással kapcsolatos értékelést.

69 Ahogy az a 2019. évi beszámoló esetében is történt, a Bizottság számviteli értékelése során 2020-ban is úgy döntött, hogy beszámolójában nem szerepeltet függő kötelezettségeket ezekhez az ügyekhez kapcsolódóan. A Bizottság szerint egyik felperes sem bizonyította kellőképpen a szerződésen kívüli felelősségét. A Bizottság egyebek mellett kijelentette, hogy nem került sor az egyénekre jogokat ruházó rendelkezések kellően súlyos megsértésére. A Bizottság véleménye szerint ezért „valószínűtlen” a jóváhagyási határozatához kapcsolódó gazdasági forráskiáramlás kockázata. A Bizottság ezenkívül azt is megállapította, hogy egyetlen panaszos sem szenvedhetett kárt, tekintve, hogy a szanálási eljárás alternatívája a nemzeti szabályok szerinti fizetéseképtelenségi eljárás lett volna. Minden olyan részvényest vagy hitelezőt, aki jobban járt volna fizetéseképtelenségi eljárás esetén, „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elven alapuló eljárás keretében az ESZT kártérítésben részesített volna (lásd: 36–39. bekezdés). A Bizottság ezért kijelentette, hogy széles körű tapasztalatai alapján „valószínűtlen”, hogy ezek az ügyek pénzügyi kockázattal járnak a számára.

70 A mintánk elemzése alapján nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmondana a Bizottság értékelésének.

71 A BPE szanálásával kapcsolatos ügyeken kívül a Bizottság egy fellebbezést is benyújtott a C-584/20 P. sz. ügyben, amelyben azt kérte, hogy helyezték hatályon kívül a Törvényszék korábbi határozatát a 2017-es hozzájárulási ciklusra vonatkozó egyik előzetes hozzájárulási ügyben. 2021. július 15-én a Bíróság hatályon kívül helyezte a Törvényszék eredeti ítéletét, de az elégtelen indokolásra hivatkozva fenntartotta az ESZT előzetes hozzájárulásokról szóló határozatának megsemmisítését (lásd: 48. bekezdés). A Bizottságnak a 2020. évi éves beszámoló véglegesítése idején még nem állt rendelkezésére ez az ítélet, ezért a 2017. évi előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó három ügyben a közölt adatokat a korábbi törvényszéki ítéletre kellett alapoznia. Mivel a Bizottság nem vesz részt az előzetes hozzájárulások döntéshozatali folyamatában, nem tett közzé semmilyen függő kötelezettséget. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmondana a Bizottság értékelésének.

III. rész. A Tanács függő kötelezettségei

72 A Tanács megerősítette, hogy 2020. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

73 A Bizottság kifogást emelhet az ESZT által javasolt szanálási program ellen. Ha a kifogás a közérdek kritériumán alapul, minden szükséges módosítással kapcsolatban javaslatot kell tennie a Tanácsnak. Ugyanez érvényes arra az esetre is, ha az Alap felhasználásának lényeges megváltoztatását kéri (lásd: [67.](#) bekezdés).

74 A Tanács eddig nem volt érintett egyetlen szanálási határozatban sem. 2017 végén azonban a BPE-vel kapcsolatos egyik jogi ügy részese volt. Az ügyet 2018-ban elfogadhatatlannak nyilvánították annyiban, amennyiben a Tanács ellen irányult⁷⁴. Ily módon a Tanács esetében nem merült fel függő kötelezettség.

⁷⁴ A Törvényszék végzése (nyolcadik tanács), 2018. június 14. – Cambra Abaurrea kontra Parlament és társai (T- 553/17. sz. ügy).

Következtetések és ajánlások

75 Megjegyezzük, hogy a jelenlegi szakaszban nagyon nehéz bármiféle értékelést adni a szanálásról és a szanálástól való eltekintésről szóló határozatok kapcsán az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben indított bírósági eljárások eredményéről, mivel a szanálás jogi kerete még viszonylag új, és egy összetett, sajátos és minden korábbtól eltérő jogrendszert alkot. Nem találtunk azonban olyan bizonyítékot, amely ellentétes lenne az ESZT és a Bizottság által az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet szerinti feladataik végrehajtásából eredő függő kötelezettségekkel kapcsolatban végzett értékelésekkel (lásd: [23.](#), [34.](#), [39.](#) és [69.](#) bekezdés). Következésképpen ezen ügyek kapcsán nincs szükség függő kötelezettségek feltüntetésére.

76 2020. évi beszámolójában az ESZT 5561 millió eurót kitevő függő kötelezettséget tüntetett fel a 2016–2020-as időszakban az előzetes hozzájárulásokról hozott ESZT-határozatokkal szemben folyamatban lévő ügyek kapcsán (lásd: [46.](#) bekezdés). A feltüntetett adatok a Törvényszék határozatain alapultak, amelyek 2020 szeptemberében megsemmisítették az ESZT által három bank 2017. évi előzetes hozzájárulására vonatkozóan hozott határozatot. Bár az ítéletet azóta a Bíróság nagytanácsa egy ügyben hatályon kívül helyezte, a döntés azután született, hogy az ESZT 2021. június közepén kiadta végleges beszámolóját, ezért azt nem lehetett figyelembe venni.

77 Az ESZT a 2020. évi beszámolójában a peres eljárás tárgyát képező előzetes hozzájárulások teljes összegét függő kötelezettségként tüntette fel. Ezt a megközelítést – az ESZT beszámolója lezárásának időpontjában rendelkezésre álló információk és az uniós bíróságok idevágó ítélkezési gyakorlata alapján – az óvatosság indokolta. Megjegyezzük, hogy az ESZT-nek jogi kötelezettsége az előzetes hozzájárulások beszedése, és ezért nem valószínű, hogy teljes mértékben meg kellene térítenie a bankok hozzájárulásait. Az előzetes hozzájárulások újraszámítása esetén az ESZT-nek adott esetben az eredeti összegek és az előzetes hozzájárulásra vonatkozó felülvizsgált határozatban szereplő összegek közötti esetleges különbözetet kell visszafizetnie vagy beszednie.

78 A korábbi pénzügyi évekre vonatkozó beszámolóktól eltérően az ESZT nem tett közzé az előzetes hozzájárulásokkal szemben folyó nemzeti eljárásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségeket. Ez összhangban van a Bíróság közelmúltbeli előzetes döntésével (lásd: [7. háttérmagyarázat](#)), amely szerint a nemzeti bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásokra vonatkozó ESZT-határozatok felülvizsgálatára. Elismerjük, hogy korábbi ajánlásainkkal

összhangban az ESZT továbbra is figyelemmel kíséri a nemzeti bíróságok előtt folyamatban lévő előzetes hozzájárulási ügyeket.

79 Az ESZT-t az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő olyan új jogi ügyekről is értesítették, amelyek az Egységes Szanálási Alapba befizetendő 2021. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozatai kapcsán indultak (lásd: [44.](#) bekezdés). Mivel azonban ezeket az ügyeket az ESZT végleges beszámolójának aláírása után nyújtották be, és mivel azok a kereset mélyreható értékelését teszik szükségessé, az ESZT a 2020. évi beszámolóban nem tudta értékelni őket. Ezeket az ügyeket az ESZT 2021. évi beszámolója kapcsán kell majd figyelembe venni.

80 A számvitelért felelős tisztviselőnek minden releváns információt be kell szereznie ahhoz, hogy a beszámoló megbízható és valós képet nyújtson. Az ESZT 2020. évi beszámolójának elkészítéséhez a Testület számvitelért felelős tisztviselőjének rendelkezésére bocsátották az ESZT jogi szolgálatánál akkor folyamatban lévő peres ügyek egyes kategóriáira vonatkozó kockázatértékelést (lásd: [65.](#) bekezdés). A kockázatértékelés némi mögöttes indokolást is tartalmazott. Ezenkívül a 2019. évi beszámólótól eltérő módon a számvitelért felelős tisztviselő írásbeli nyilatkozatot kapott a Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria-tól a Banco Popular Español szanálása kapcsán indított nemzeti eljárásokról (lásd: [30.](#) bekezdés), az illetékes nemzeti szanálási hatóságoktól azonban nem érkezett ilyen nyilatkozat az előzetes hozzájárulások kapcsán indított nemzeti eljárásokról (lásd: [61.](#) bekezdés).

1. ajánlás. Az előzetes hozzájárulásokból adódó lehetséges pénzügyi kitettségek számítási módszerének kialakítása

Az ESZT továbbra is értékelje az Egységes Szanálási Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokról szóló határozataival szemben folyamatban lévő valamennyi eljárás kockázatát, és az ESZT beszámolójának lezárásáig értékeljen minden új bírósági eljárást.

A kockázatértékeléstől függően az ESZT azt az összeget tegye közzé függő kötelezettségként, amelyért várhatóan felelősséggel tartozik a hozzájárulást fizető bankokkal szemben. Ahelyett, hogy a per tárgyát képező előzetes hozzájárulások teljes összegét függő kötelezettségként tenné közzé, értékeljen és dolgozzon ki egy módszert az eredeti előzetes hozzájárulási határozatok és az esetleges felülvizsgált határozatok szerinti hozzájárulások közötti becsült különbség kiszámítására.

Határidő: Az ESZT 2021. évi beszámolójának benyújtása

2. ajánlás. A nemzeti ügyekkel kapcsolatban a számvitelért felelős tisztviselő rendelkezésére bocsátandó információk

Tekintettel arra, hogy az előzetes hozzájárulással kapcsolatos nemzeti eljárások száma összességében magas és folyamatosan növekszik, az ESZT újra vezesse be az ilyen ügyek nyomon követésére szolgáló eljárást, felkérve a nemzeti szanálási hatóságokat, hogy minden évben szolgáltatassanak írásbeli bizonyosságot a benyújtott információkról és értékeljék az előzetes hozzájárulással szemben folyó eljárások sikerének valószínűségét. Ezeket az információkat nyújtsák be az ESZT számvitelért felelős tisztviselőjének, hogy azok segítsék az ESZT beszámolójának elkészítését.

Határidő: Az ESZT 2021. évi beszámolójának benyújtása

A jelentést 2021. november 9-i luxembourgi ülésén fogadta el a Mihails KOZLOVS számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

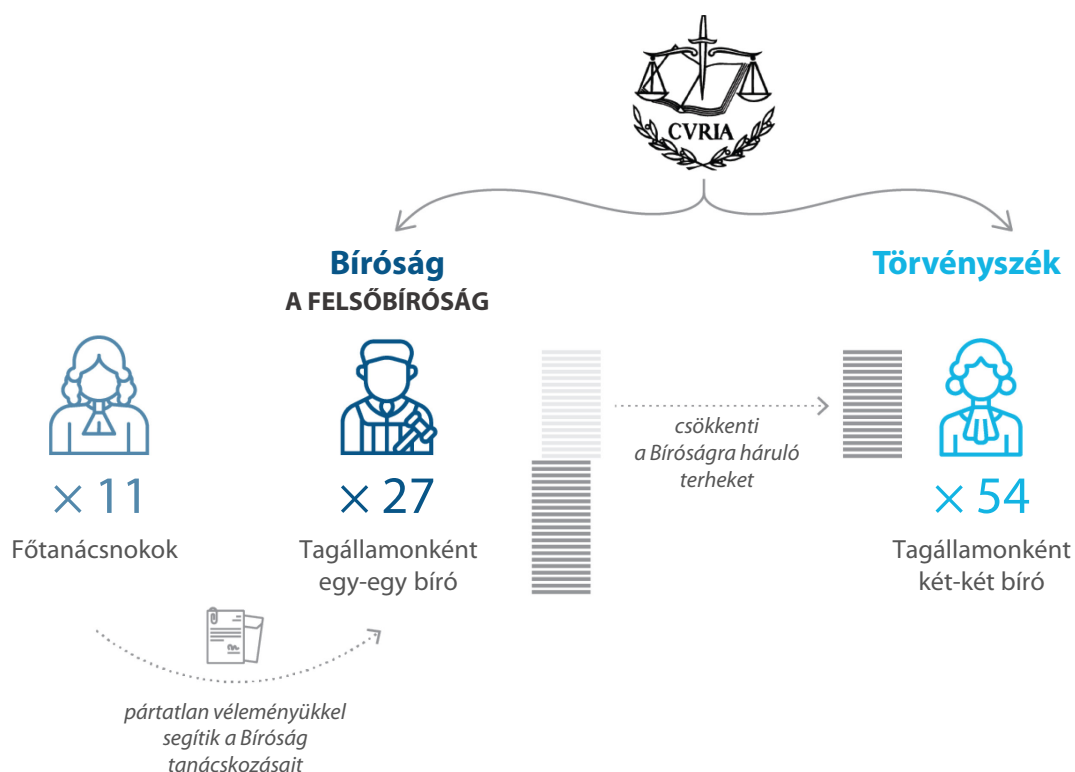
Klaus-Heiner LEHNE
elnök

Mellékletek

I. melléklet. Az Európai Unió Bírósága és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozataival szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek

Az Európai Unió Bírósága (EUB) (lásd: [11. ábra](#)) a Bíróságból és a Törvényszékből áll. A Bíróságon belül a főtanácsnokok véleményt nyilvánítanak az ügyekről, hogy segítsék a Bíróság tanácskozásait. A Törvényszéket azzal a céllal hozták létre, hogy csökkentse a Bíróságra nehezedő terheket, és főként a magánszemélyek és vállalkozások által az őket közvetlenül érintő uniós jogi aktusokkal és szabályozási aktusokkal szemben benyújtott keresetekkel, valamint azokkal a keresetekkel foglalkozik, amelyek az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek által okozott károk megtérítésére irányulnak. A Törvényszék határozatai ellen két hónapon belül a Bírósághoz lehet fellebbezni, de csak jogi kérdésekben.

11. ábra. Az Európai Unió Bíróságának összetétele

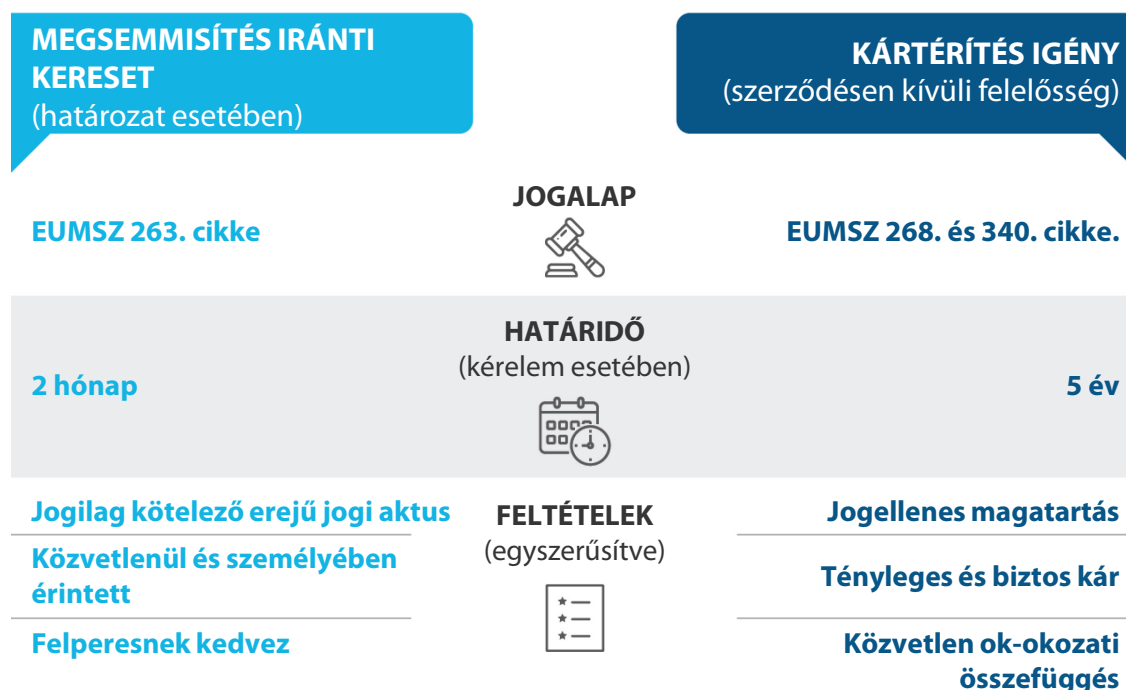

Forrás: Európai Számvevőszék.

Az uniós intézmények, szervek és hivatalok határozatait megtámadni kívánó természetes és jogi személyek számára különböző bírósági jogorvoslati lehetőségek állnak rendelkezésre (lásd: [12. ábra](#)). Az egyik ilyen jogorvoslat a – vagy egy adott

személynek címzett, vagy az adott személyt közvetlenül és személyében érintő – jogilag kötelező érvényű határozat megsemmisítése iránti kereset. Az Unió vagy valamely uniós szerv határozatának megsemmisítéséhez a panaszosnak a szóban forgó határozat közzétételétől számított két hónapon belül kell beadványt benyújtania⁷⁵.

12. ábra. Bírósági jogorvoslati lehetőségek az uniós intézmények, szervek és hivatalok határozataival szemben

Forrás: Európai Számvevőszék, az EUMSZ és az ítélkezési gyakorlat alapján.

A jogorvoslat egy másik típusa a kártérítési igény, amely azon alapul, hogy az Unió szerződésen kívüli felelőssége a kártérítés megfizetése. Ezeket az igényeket⁷⁶ csak öt éven belül lehet benyújtani. A sikeres kártérítési keresethez a panaszosnak a következőket kell bizonyítania: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kár, valamint a jogellenes cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati összefüggés.

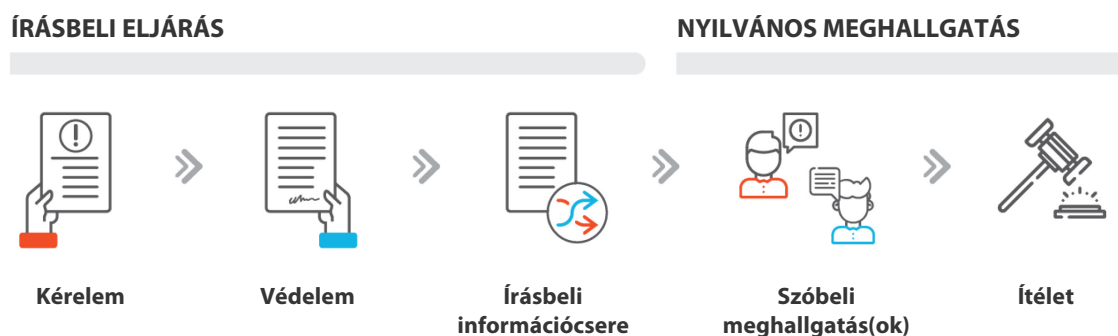
Minden egyes bírósági eljárás a panaszos beadványának benyújtásával – amelyben részletesen ismerteti a jogalapot és az érveket –, valamint a kereseti kérelemmel veszi

⁷⁵ Az EUMSZ 263. cikke úgy határozza meg a határidőt, hogy az eljárásokat az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

⁷⁶ Az EUMSZ 268. cikke, az ESZM-rendelet 87. cikkének (5) bekezdése és a Bíróság alapokmányának 46. cikke.

kezdetét. Az alperes két hónapon belül⁷⁷ köteles írásbeli védekezést előterjeszteni. Jellemzően a panaszos válaszolhat az ellenkérelemre és az alperes viszontválasszal szolgálhat. Azok a felek, akik bizonyítani tudják, hogy érdekeltek az ügy kimenetelében, beavatkozási beadvány benyújtásával beavatkozhatnak az eljárásba, amelyben az egyik fél megállapításait támasztják alá. Az uniós bíróságok továbbá úgy is dönthetnek, hogy konkrét kérdéseket tesznek fel a feleknek, amelyekre a felek kötelesek válaszolni. Az írásbeli eljárás végén az uniós bíróságok dönthetnek úgy, hogy nyilvános szóbeli meghallgatást tartanak az EUB előtt. A bírák ezt követően megvitatják az elhangzottakat és a nyilvános meghallgatás keretében határozatot hoznak (lásd: [13. ábra](#)). Az ítélettel szemben a feleknek a határozatról való értesítését követő két hónapon és tíz napon belül lehet fellebbezni⁷⁸. Ha ezen időszak alatt nem nyújtanak be fellebbezést, az ítélet jogerőre emelkedik.

13. ábra. Az EUB előtt folyó ügyek tipikus menete

Forrás: Európai Számvevőszék.

⁷⁷ Kivételes körülmények esetén, az alperes indokolt kérésére ez a határidő a Törvényszék eljárási szabályzatának (HL L 105., 2015.4.23., 1. o.) 81. cikke alapján meghosszabbítható. A BPE szanálásával kapcsolatos legtöbb ügyben ez történt.

⁷⁸ Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya, 56. cikk.

II. melléklet. Az előző évi ajánlások hasznosulása

Kibocsátás éve	Ajánlás	Státusz	Részletezés
2020	A Bíróság és a Törvényszék közelmúltbeli ítéleteinek fényében az ESZT-nek újra kell értékelnie az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozataival szembeni valamennyi folyamatban lévő eljárás kockázatát, és értékelnie kell az esetleges új bírósági eljárásokat.	Végrehajtva	Figyelembe véve a Törvényszéknek és a Bíróságnak a 2020-as beszámoló elkészítésekor meglévő összes ítéletét, az ESZT újraértékelte a kockázat szintjét, és az előzetes hozzájárulások teljes összegéről függő kötelezettségként számolt be azokban az esetekben, amikor a kockázatot „lehetségesként” értékelte.
2020	Az ESZT-nek minden jogi esetet figyelembe kell vennie végleges beszámolójához annak biztosítása érdekében, hogy az megbízható és valós képet nyújtson. Ebbe beletartozik minden olyan információ, amely gazdasági erőforrások kiáramlásához vezethet, például a jóváhagyott szanálási programok végrehajtási határozataival szembeni nemzeti eljárások.	Végrehajtva	A 2020. évi beszámolóhoz az ESZT írásbeli tájékoztatást kért az FROB-tól a BPE nemzeti szinten indított közigazgatási fellebbezéseiről és bírósági eljárásairól, és a szolgáltatott információk elemzése alapján további közzétételeket adott ki.

Betűszavak és rövidítések

Mozaikszó vagy rövidítés	Jelentés
Alap	Egységes Szanálási Alap
Bíróság	Bíróság (az Európai Unió Bíróságának része)
BPE	Banco Popular Español S.A.
EKB	Európai Központi Bank
ESZM	Egységes Szanálási Mechanizmus
ESZM-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Bankszanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).
ESZT	Egységes Szanálási Testület
EUB	Az Európai Unió Bírósága
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
FOLTF	Fizetésképtelen vagy valószínűleg fizetésképtelenné váló bank
FROB	Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (spanyol nemzeti szanálási hatóság)
NCWO	„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv
NSZH	Nemzeti szanálási hatóság
Számvevőszék	Európai Számvevőszék
Törvényszék	az Európai Unió Bíróságának Törvényszéke (az Európai Unió Bíróságának része)

Az ESZT válasza

Az ESZT tudomásul veszi ezt a jelentést, és szeretné ezúton megköszönni az Európai Számvevőszéknek az ellenőrzés során tanúsított együttműködést.

1. ajánlás

Az ESZT elfogadja az 1. ajánlást.

Az ESZT természetesen továbbra is betartja az alkalmazandó számviteli szabályokat, és a függő kötelezettségek összefüggésében megbízható és valós képen alapuló legjobb becslést készít.

Ami a „becsült különbség számítási módszerének értékelésére és kidolgozására” vonatkozó ajánlást illeti, az ESZT a jelenlegi szakaszban azt a kockázatot látja, hogy:

- a hozzájárulás kiszámításának összetettsége és egymástól függősége miatt, és
- mivel jelenleg bizonytalanság övezi azt a megközelítést, amelyet a Törvényszék és a Bíróság alkalmazhat az olyan előzetes peres eljárásokkal kapcsolatban, amelyek újraszámítást indokolnának,

az ESZT jelenlegi (óvatos) megközelítésének továbbfejlesztése a hozzájárulások közötti különbség nagyon közelítő becsléséhez vezethet.

2. ajánlás

Az ESZT elfogadja a Számvevőszék 2. ajánlását.

A Bizottság válasza

a 2020-as pénzügyi évre vonatkozóan az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a 806/2014/EU rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő minden függő kötelezettségről szóló, a rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentésre

„A Bizottság tudomásul vette az Európai Számvevőszék jelentését.”

A Tanács válasza

A Tanács tudomásul vette az Európai Számvevőszék jelentését.

Ellenőrző csoport

Az Egységes Szanálási Mechanizmus létrehozásáról szóló 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése alapján az Európai Számvevőszék minden évben jelentést készít az Egységes Szanálási Testület, a Bizottság és a Tanács e rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről.

Ezt a jelentést a piacszabályozás és versenyalapú gazdaság ellenőrzésére szakosodott, Mihails Kozlovs számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara készítette. Az ellenőrzést Rimantas Šadžius számvevőszéki tag vezette Mindaugas Pakštys kabinetfőnök, Matthias Blaas kabinetattasé, Joanna Metaxopoulou igazgató, Valeria Rota ügyvezető, Leonidas Tsonakas feladatfelelős, Carlos Soler Ruiz, Nadiya Sultan számvevők, valamint Andreea-Maria Feipel-Cosciug jogi tanácsadó támogatásával.

Rimantas Šadžius

Mindaugas Pakštys

Matthias Blaas

Joanna Metaxopoulou

Valeria Rota

Leonidas
Tsonakas

Carlos Soler Ruiz

Nadiya Sultan

Andreea-Maria Feipel-Cosciug

SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

© Európai Unió, 2021

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. az egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenz](#) alá tartoznak. Ennek értelmében a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A dokumentumok további felhasználásakor azok eredeti értelme és üzenete nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további szerzői jogokat is figyelembe kell venni. Amennyiben engedély kiadására kerül sor, az érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és annak egyértelműen tartalmaznia kell a felhasználással kapcsolatos esetleges korlátozásokat.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe, így azok licenzét a felhasználó nem kapja meg.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alatt található intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.